

Riksdagen

Stenografiska uppteckningar

vid EU-nämndens sammanträden

2010/11:23

Stenografiska
uppteckningar
2010/11:23

Fredagen den 18 februari

1 § Allmänna frågor

Statsrådet Birgitta Ohlsson

Statsrådet Anna-Karin Hatt

Kabinettssekreterare Frank Belfrage

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för allmänna frågor den 31 januari 2011

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för allmänna frågor 21 februari 2011

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

Klockan är 9. Jag förklarar sammanträdet öppnat.

I dag har vi en ganska lång dagordning. Det finns ett tidsschema i kallelsen. Vi ska försöka hålla det. Jag har talat med dem som kommer i dag och ska föredra ärenden, men jag vill också vädja till nämndens ledamöter att visa återhållsamhet. Om frågan har varit uppe i utskotten behöver vi inte repetera de diskussionerna här, utan vi försöker att ganska snabbt gå till pudelns kärna.

Då går vi till Allmänna frågor och hälsar statsråden Birgitta Ohlsson och Anna-Karin Hatt med medarbetare välkomna.

Jag börjar med att fråga om någon vill ställa några frågor om A-punkter inom det här området eller om statsråden vill säga något? Det är det inte, och då lägger vi dem till handlingarna.

Sedan har vi återrapport från ett möte i rådet den 31 januari.

Anf. 2 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP):

Herr ordförande! Nämnden har fått en rapport från mötet. Som jag tidigare har berättat var det framför allt det ungerska ordförandeskapsprogrammet som presenterades, exempelvis romastrategin, Donaustrategin och kommissionens tillväxtrapport.

Jag tror inte att jag har så mycket mer att säga i detta läge.

Anf. 3 GUSTAV FRIDOLIN (MP):

Jag har ett litet påpekande: Det är bra – även om det innebär att det måste bli hemligstämpling – om vi får rapporter där det klargörs vilken medlemsstat som har sagt vad.

När det inte görs måste jag ställa en fråga vad gäller romastrategin. Där vill tydligen en medlemsstat att man ska ta sig an detta på ett seriö-

sare sätt, som det står. Beroende på vilken medlemsstat som har sagt det kan det betyda väldigt olika saker.

Anf. 4 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP):

Herr ordförande! Beträffande romastrategin: Hela förslaget kommer att presenteras på det ER-möte som är den 24 juni. Sedan kommer det att vara flera förlopp fram till dess. Det kommer framför allt att vara en diskussion i Epsco i april och vid det GAC-möte som jag har i början av juni. Det kommer att vara väldigt centralt.

De diskussioner som har varit, både när vi hade ett informellt GAC-möte i Budapest i januari och när vi möttes i Bryssel i februari, har varit väldigt konstruktiva. Jag kan inte kommentera enskilda medlemsstater. Tvärtom tycker jag att det har varit en positiv ansats, att det är flera som tillsammans med Sverige har lyft fram att vi måste gå vidare och att vi har nått ett momentum i frågan.

Jag tror att vi kan vara förhoppningsfulla och pådrivande i arbetet.

Anf. 5 GUSTAV FRIDOLIN (MP):

Förlåt, men nu blir det både en fråga i sak och en fråga i form.

Har inte vi i EU-nämnden möjlighet att få veta vilka medlemsstater som har sagt vad vid de här samråden? Det är ju den möjlighet som vi har att följa processen, att läsa era återrapporter och ha en bakgrund som gör att vi kan komma med initierade synpunkter och åsikter när romastrategin återkommer.

Anf. 6 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP):

Herr ordförande! Det är väl upp till nämndens ordförande i så fall.

Anf. 7 ORDFÖRANDEN:

Då bör Birgitta Ohlsson säga vilket land det gäller. Den upplysningen kan vi sedan sekretessbelägga i nämndens stenografiska uppteckningar.

Anf. 8 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP):

Om jag minns helt korrekt var det >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<< som lyfte fram frågan. Han har ett oerhört starkt engagemang. Vi känner honom. Han >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<< har drivit frågor om minoriteters rättigheter väldigt tydligt. Det var inte något land som är mer skeptiskt lagt.

Anf. 9 ORDFÖRANDEN:

Kan vi med detta lägga återrapporten till handlingarna? Jag finner att vi kan det.

Då går vi över till punkt 3, Resolutioner, yttranden och beslut i Europaparlamentet. Det är en standardpunkt av mer formell karaktär och en informationspunkt.

Anf. 10 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP):

Herr ordförande! Den gäller EU-parlamentssessionen i Strasbourg den 17–20 januari och i Bryssel den 2–3 februari. Det är som sagt en standardpunkt och ni har sett resolutionerna.

2010/11:23

18 februari

Anf. 11 ORDFÖRANDEN:

Då lägger vi detta till handlingarna och går vidare till punkt 4, Uppföljning av Europeiska rådet den 4 februari och förberedelse för Europeiska rådet den 24–25 mars. Det föregående mötet handlade i huvudsak om energipolitik.

Anf. 12 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP):

Herr ordförande! Europeiska rådet den 4 februari koncentrerades framför allt på två frågor. Det var innovations- och energifrågor. Statsministern har varit i kammaren och föredragit frågorna.

Inför ER-mötet den 24–25 mars kommer vi på måndag att få ett utkast till dagordning. Jag tror att vi får återkomma till slutsatser angående de diskussionerna.

Men det är ingen hemlighet att på just ER-mötet i mars kommer de ekonomiska frågorna att stå i centrum. Det är det så kallade vårtoppmötet. Det handlar om att regerings- och statscheferna ska enas i centrala frågor som rör bland annat finansiell stabilitet och jobbskapande tillväxt.

Den europeiska terminen är en viktig del av detta åtgärdspaket. Det handlar om prioriteringar som rör både reformer och budgetkonsolidering. Stabilitets- och konvergensprövning ska också fastställas.

En viktig del är ett beslut som har varit uppe tidigare om just ändring av fördraget, om det krävs för att upprätta den permanenta stabilitetsmekanism som man tidigare har kommit överens om. Också ett lagstiftningspaket om ekonomisk styrning kommer att behandlas. Det kommer sedan att antas på nästa toppmöte, som sker den 24 juni.

Vi får återkomma om detta. Vi kommer ju att ha ett par sessioner lite längre fram också.

Utöver de ekonomiska frågorna kan man – med tanke på den utveckling som har skett i EU:s södra grannskap, inte bara utvecklingen i Tunisien och Egypten utan också vad som pågår just nu – flagga lite för att det säkerligen kommer att diskuteras på ER-mötet i mars.

Anf. 13 JONAS SJÖSTEDT (V):

Jag funderade på det tysk-franska förslag som både lades fram och inte lades fram vid förra toppmötet. På vilket sätt förutser man att diskussionen kommer att gå vidare runt de förslag som Tyskland och Frankrike lade fram?

Där fanns också ett förslag om ett särskilt toppmöte för eurozonens medlemmar. Men där fanns även en sorts inbjudan till icke-euroländer att delta i detta möjliga ramverk på olika sätt.

Min fråga är hur regeringen ställer sig till det och vilken process som löper vad gäller den saken.

Anf. 14 MARIE GRANLUND (S):

Herr ordförande! Jag skulle vilja hänga på Jonas Sjöstedts fråga och höra om det har kommit någon inbjudan till Sverige till mötet den 11 mars? Är det i så fall alla 27 länderna eller vissa länder som ska vara med? Vad avser statsministern att göra med detta? Avser statsministern – under förutsättning att man är inbjuden – att bevista detta möte? Det råder olika uppfattningar om detta i medierna och på andra ställen.

Anf. 15 ORDFÖRANDEN:

Jag vill fråga Margareta Sandstedt om hennes fråga är på samma tema.

Anf. 16 MARGARETA SANDSTEDT (SD):

Herr ordförande! Jag skulle vilja avge en avvikande mening på den här punkten.

Anf. 17 ORDFÖRANDEN:

Vi väntar med det. Det som Jonas Sjöstedt och Marie Granlund tar upp gäller lite mer processfrågor inför nästa toppmöte.

Anf. 18 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP):

Herr ordförande! Vi följer förstås den utveckling som både Jonas Sjöstedt och Marie Granlund lyfte fram oerhört noga. Det som är intressant att betona är att det inte finns något konkret förslag att ta ställning till ännu. Vi får alltså återkomma. Det finns inte heller någon inbjudan att ta ställning till. Men vi följer utvecklingen oerhört noga.

Det är riktigt att även icke-euroländer har inbjudits att följa arbetet kopplat till den här diskussionen. Vi får helt enkelt återkomma.

Anf. 19 MARIE GRANLUND (S):

Beträffande de som är inbjudna att vara med i diskussionen: Bjuds man in till mötet den 11 mars, eller bjuds man inte in? Har det gått ut en inbjudan, eller har det inte gått ut en inbjudan?

Anf. 20 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP):

Herr ordförande! Som jag sade har vi inte fått någon inbjudan ännu, och vi har inte heller fått något konkret förslag att ta ställning till.

Anf. 21 ORDFÖRANDEN:

Jag kan lägga till att jag har varit i kontakt med Statsrådsberedningen just ur nämndens synvinkel. Det har inte kommit någon inbjudan. Vi har ingenting att ta ställning till på det sättet.

Anf. 22 JONAS SJÖSTEDT (V):

Det skulle vara intressant att höra hur ni ser på detta i politiska termer, inte så formalistiskt – om det finns en inbjudan eller inte. Vill regeringen delta, eller vill man inte delta? Finns det någon typ av hållning?

Från vår sida är det viktigt att man inte ger sig in i ett regelverk där man diskuterar sådant som att direkt ingripa i medlemsländernas löne-

bildning, pensionsåldrar eller andra saker som faktiskt förekom i det Tyskland och Frankrike presenterade i anslutning till toppmötet.

Jag tycker att det vore väldigt olyckligt om Sverige på underlag av detta utspel gav sig in i den här typen diskussioner och på något sätt markerade att vi är beredda att kliva över de trösklarna.

Det är en stor och viktig fråga som måste upp här i nämnden så fort regeringen på något sätt säger att man är beredd att delta i detta. Då måste vi få träffas och diskutera det ordentligt.

Anf. 23 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP):

Herr ordförande! Regeringen avser att återkomma i frågan när vi har något konkret att ta ställning till. Jag lovar att det kommer att bli en diskussion.

Vi följer detta noga. Framför allt ser vi nu till att vi får information om vad som händer. Men vi har inte tagit ställning till att medverka eller inte, i och med att det inte har kommit någon konkret inbjudan.

Det är väldigt viktigt, när vi möts i denna EU-nämnd, att betona riksdagens roll. Det är självklart att det är riksdagen som fattar beslut om finansiell politik och skattepolitik, det som sker på nationell nivå, att man måste betona självständigheten här.

Vi får helt enkelt återkomma när vi har något konkret att ta ställning till.

Anf. 24 ORDFÖRANDEN:

Får jag säga till Jonas Sjöstedt: Jag sitter i finansutskottet, liksom Bo Bernhardsson. Där har det pågått ett arbete, där vi har haft lite olika uppfattningar om hur man i form ska gå fram, om det ska vara skrivelser från regeringen, om det ska vara aktuell debatt eller om det ska vara interpellationer.

Riksdagen är inte sidsteppad utan tvärtom väldigt mycket på hugget i denna fråga.

Anf. 25 MARGARETA SANDSTEDT (SD):

Herr ordförande! Det kanske inte är helt obekant att vi är emot stora delar av kommissionens tillväxtrapport. Vi är därför kritiska till vissa punkter. Vi tycker att 1 a ska strykas från dagordningen. När det gäller 1 d anser vi att frågan om en europeisk stabiliseringsfacilitet också ska strykas.

Sammanfattningsvis anser vi att toppmötet ska behandla endast det som gäller eurogruppen. Vi har alltså en avvikande mening där.

Anf. 26 GUSTAV FRIDOLIN (MP):

Herr ordförande! Det var klagande svar på Jonas Sjöstedts och Marie Granlunds frågor att regeringen inte har någon åsikt huruvida Sverige och andra icke euroländer ska delta i detta arbete och inte heller tänker skaffa sig en åsikt förrän man eventuellt har fått en inbjudan. Det är en ganska passiv hållning.

Jag undrar om regeringen, redan innan dagordningen är färdig och skickas ut på måndag, har några åsikter om vad som möjligen bör finnas på dagordningen. När det gäller det utkast som vi har fått ta del av här,

2010/11:23

18 februari

alltså de tre punkter som finns inför rådet, undrar jag om man särskilt vill trycka på några av dem inför Europeiska rådet. Är det någonting som man önskar lägga till? Finns det en regeringshållning i frågan på det sättet?

Nu när den ekonomiska diskussionen tas upp och den sedvanliga formuleringen att detta ska tas upp för att man ska lägga en grund för a sustainable and job creating growth tycker jag att det kan finnas ett intresse för just Sverige att understryka ordet sustainable och ha olika verktyg med som också lyfts fram på dagordningen om hur denna tillväxt skulle kunna bli hållbar.

Anf. 27 MARIE GRANLUND (S):

Jag tycker också att det är märkligt att regeringen inte kan ha en uppfattning huruvida man ska delta i detta eller inte. Jag kan möjligtvis ha en åsikt som avviker från Jonas Sjöstedts. Jag tycker absolut inte att vi ska omfattas av denna konkurrenspakt eftersom det är någonting för euroländerna. Däremot är det möjligt att man faktiskt är med och försöker påverka utformningen av densamma och försöker få bort många av de saker som jag uppfattar som mycket besvärliga, som ingrepp i lönebildning och annat. Det är anmärkningsvärt att regeringen inte har en uppfattning om hur man vill hantera denna fråga.

Anf. 28 ORDFÖRANDEN:

Jag ska klargöra att finansutskottet har fattat beslut om att uppdra till regeringen att komma med en skrivelse till riksdagen där man klargör sin ståndpunkt och hur man ska gå fram.

Anf. 29 JONAS SJÖSTEDT (V):

Gäller inte den skrivelsen enbart det som ligger i de officiella beslutsvägarna? Detta går helt utanför Ekofinrådet. Är det inte två olika saker som vi egentligen pratar om?

Anf. 30 ORDFÖRANDEN:

Nej, skrivelsen gäller även det tysk-franska initiativet. På den punkten är det inte formbundet.

Anf. 31 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP):

Herr ordförande! Som jag har nämnt tidigare är det svårt att ta ställning till det som kommer upp just på mötet den 11 mars eftersom vi ännu inte har en konkret dagordning. Vi kan därför inte sitta och spekulera om någonting som inte finns konkret på papperet. Det är en oklar process, men vi följer detta oerhört noga.

Det är allmänt känt att den svenska hållningen är mycket tydlig. Det handlar om att det är viktigt att värna den roll som exempelvis arbetsmarknadens parter har vad gäller lönebildning. Där har vi mycket klara och tydliga åsikter. Det gäller också, som jag nämnde tidigare, att värna riksdagens roll i fråga om beslutsfattandet om den nationella skatte- och finanspolitiken. Det är viktigt. Det är våra tydliga ingångar i frågan. Men vi har inte fått en konkret inbjudan. Detta rör främst euroländerna. Sve-

Anf. 32 ORDFÖRANDEN:

Det finns en avvikande mening från Sverigedemokraterna som handlar om att endast eurogruppen ska delta i detta arbete.

I övrigt finns det stöd för regeringens upplägg inför de stundande förhandlingarna.

Vi tackar Birgitta Ohlsson.

Därmed går vi över till Anna-Karin Hatt och den femte sammanhållningsrapporten under punkt 5.

Finns det något att säga om A-punkterna? Jag finner att så inte är fallet. Vi lägger detta till handlingarna.

Finns det någon återrapport att redovisa?

Anf. 33 Statsrådet ANNA-KARIN HATT (C):

Nej, i första hand tänkte jag redogöra för vilken hållning Sverige kommer att driva och framföra vid mötet på måndag när det gäller den femte sammanhållningsrapporten.

Anf. 34 ORDFÖRANDEN:

Jag ska nämna att näringsutskottet har haft en överläggning den 10 februari. Vi kan återkomma till det.

Anf. 35 Statsrådet ANNA-KARIN HATT (C):

Jag var här redan den 10 december och redogjorde för regeringens då preliminära synpunkter på den femte sammanhållningsrapporten. Sedan dess har Sverige svarat på den konsultation som kommissionen har haft, och den har nämnden också kunnat ta del av inför dagens möte.

Precis som ordföranden nämnde hade jag för en vecka sedan en överläggning med näringsutskottet om den framtida sammanhållningspolitiken.

På måndag kommer det dels att hållas en orienteringsdebatt, dels att antas rådsslutsatser. Debatten kommer att handla om hur genomförandet av Europa 2020-strategin kan förbättras genom en bättre strategisk samordning och tematisk koncentration av sammanhållningspolitiken.

Vid mötet kommer Sverige, efter en allmän inledning där vi betonar vår syn på sammanhållningspolitiken inklusive behovet av budgetrestriktivitet och koncentration av stödet på de delar av unionen som har störst behov, att framhålla några viktiga saker som jag skulle vilja nämna.

Regeringen anser att det är viktigt att sammanhållningspolitiken utformas så att den bidrar till att nå målen i Europa 2020-strategin. En nyckel för framgång är att involvera aktörer på nationell, regional och lokal nivå i genomförandet och att det finns ett mycket tydligt nedifrån-och-upp-perspektiv i sammanhållningspolitiken.

Vi välkomnar en tydligare strategisk inriktning, en ökad fokusering och ökat resultatfokus i sammanhållningspolitiken. Den ska bidra till ett innovativt Europa, till ett hållbart samhälle byggt på grön och inkluderande tillväxt.

Vi lyfter särskilt fram vikten av att sammanhållningspolitiken bidrar till att skapa lika möjligheter för kvinnor och män att delta på arbetsmarknaden och ser till att arbetsutbudet ökar och utanförskapet minskar.

När det gäller koncentration på ett fåtal huvudprioriteter lyfter vi fram vikten av att själva koncentrationen i sig är viktig för att kunna nå resultat och att områden som forskning och innovation, entreprenörskap, kompetensförsörjning och tillgänglighet finns med under den kommande programperioden.

Samtidigt är det viktigt för oss att lyfta fram att fokuseringen inte får leda till att vi inte kan ta till vara varje regions unika förutsättningar utan att vi inom ramen för prioriteringarna faktiskt kan anpassa dem utifrån nationella och regionala behov.

Rådsslutsatserna kommer inte att diskuteras vid mötet. Det finns i dagsläget inga utestående frågor som kommer att komma upp på detta möte. Det finns en del frågor som måste diskuteras vidare. Jag anser att de i stort sett är balanserade och ligger väl i linje med de svenska utgångspunkterna.

Anf. 36 MARGARETA SANDSTEDT (SD):

Herr ordförande! Jag tycker att det är olyckligt hur denna punkt har blivit hanterad. Vi har inte fått rådsslutsatserna i tid. Även regeringens ståndpunkter har kommit sent. Vi har därför inte fått rimlig tid att sätta oss in i detta ärende. Utifrån dessa omständigheter skulle vi inte vilja ge ministern något förhandlingsmandat över huvud taget. Jag anmäler därför avvikande mening på denna punkt.

Anf. 37 JONAS SJÖSTEDT (V):

Herr ordförande! Under behandlingen i näringsutskottet anmälde Vänsterpartiet, Miljöpartiet och Socialdemokraterna avvikande mening. Jag vill bara säga att vi står fast vid den.

Anf. 38 MARIE GRANLUND (S):

Vi följer upp den avvikande meningen i näringsutskottet.

Anf. 39 GUSTAV FRIDOLIN (MP):

Vi gör likaledes.

Anf. 40 ORDFÖRANDEN:

Jag sammanfattar med att säga att S, V och MP följer upp sin avvikande mening som anmälde i näringsutskottet den 15 februari och som är utdelad. Den är ganska lång, och jag läser därför inte upp den här, utan den läggs till protokollet.

Det finns en annan avvikande mening, med en annan inriktning, från Sverigedemokraterna. De vill helt enkelt inte ge regeringen något mandat att förhandla över huvud taget. Är detta riktigt uppfattat? Jag finner att det är det.

Jag finner att det finns stöd för regeringens ståndpunkt i denna redovisade fråga under punkt 5.

Vi tackar Anna-Karin Hatt.

Anf. 41 ORDFÖRANDEN:

Vi säger välkommen till kabinettssekreterare Frank Belfrage med medarbetare. Denna dagordning är något längre. Jag och Frank Belfrage har talat tidigare om detta och kommit överens om att vi fokuserar på ledamöternas frågor snarare än på kabinettssekreterarens föredragning.

Finns det några A-punkter att ta upp? Jag finner att så inte är fallet. Vi lägger dem till handlingarna.

Det finns en återrapport från ett utrikesråd den 31 januari. Vill kabinettssekreteraren säga någonting om det, eller vill någon ställa en fråga? Jag finner att så inte är fallet. Vi lägger återrapporten till handlingarna.

Det har tillkommit två punkter, en om Iran och en om handelslättnader för Pakistan, men det kommer vi till på slutet. Är det någonting annat som kabinettssekreteraren vill säga om själva dagordningsfrågan?

Anf. 42 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE:

Herr ordförande! När vi kommer till punkten om Sahel och presentationen av EU:s Sahelstrategi kommer en motsvarande presentation därefter att ske av EU:s tänkta strategi för Afrikas horn.

Jag vill också nämna att de punkter som ordföranden nämnde om Iran och om handelslättnader för Pakistan kommer under Övrigt. Det är alltså inga ordinarie dagordningspunkter. Det finns fyra punkter under Övrigt. Det är MR-situationen i Iran, EUSR i södra Kaukasus, på svensk begäran, Vitryssland, >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<< och handelslättnader för Pakistan, på begäran av Storbritannien.

Anf. 43 ORDFÖRANDEN:

Vi har först punkt 2 om Mellanöstern. Jag föreslår att vi tar punkt 4 om de så kallade sydliga grannländerna först. De sydliga grannländerna står mer i fokus, och det är intressant att diskutera hur de påverkar Mellanösternprocessen.

Jag lämnar först ordet till kabinettssekreteraren beträffande utvecklingen i de sydliga grannländerna. Det finns rådsslutsatser – Europe and the transition to democracy in the Mediterranean region – som är utlagda på bordet.

Anf. 44 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE:

Herr ordförande! Det kommer att bli en diskussion mot bakgrund av just utvecklingen i Tunisien, i Egypten och i övrigt i Mellanöstern- och Nordafrikaregionen. Det blir en diskussion med element av vad vi har lärt oss av denna utveckling och vad vi kan göra när vi blickar framåt.

Den höga representanten Catherine Ashton kommer att rapportera från sitt besök i regionen. Hon har varit i Tunisien. Sedan har hon också

gjort en resa till Israel. Hon har varit i Ramallah hos de palestinska myndigheterna, och hon har varit i Jordanien och i Libanon. Hon kommer att resa till Egypten omedelbart efter utrikesrådet, alltså FAC-mötet.

Den diskussion som äger rum är naturligtvis präglad av en viss fortsatt ovisshet och osäkerhet om utvecklingen på marken. Vi vet att det i Tunisien nu finns ett arbete med ett övergångsarrangemang med val. Motsvarande finns också i Egypten.

Det som EU-diskussionen kommer att handla om är hur EU på bästa sätt kan stötta den utvecklingen. Det är det som manifesteras i den råds-slutsatstext som i går lades fram av den höga representanten och som kommer att diskuteras under dagen i Bryssel för att sedan föreläggas ministrarna på måndag.

Som framgår av texten handlar det just om en solidaritetsyttring från EU:s sida, stöd till demokratisträvorna och betoning på att det är folket i länderna själva som har att bestämma om sin framtid. Det är dock också ett uttryck för EU:s beredskap att på olika vis stötta utvecklingen och utnyttja alla de instrument som står till dess förfogande. Siktet är inställt på konstitutionella reformer, fria och rättvisa val och att på olika vis stödja och främja den demokratiska övergången i den vidare regionen.

Det finns också i slutsatserna ett påpekande om nödvändigheten att förändra och bättre använda sig av de EU-instrument som finns för att mer fokusera på denna utveckling. Där finns en hel del tankar i diskussionen. Vi har själva, när vi har diskuterat översynen över hela grannskapspolitiken i höstas, tillsammans med Polen skickat in ett inlägg om just hur instrumenten mer måste fokusera på modernisering, reformagenda, arbete för demokrati och stöd för mänskliga rättigheter.

>>> Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen <<< har nu också lagt fram ett utomordentligt ambitiöst papper i detta avseende, just med fokus på hur de resursallokeringar som finns från EU:s sida mer ska vara anpassade efter det arbete och de målsättningar vi har, nämligen att stödja vägen mot demokrati och bättre respekt för MR.

Det är ett arbete som har pågått ett längre tag och som ska mynna ut i en översyn som ska diskuteras i april i år med de olika förslag som kommissionen och rådsstrukturerna, alltså EAS, ska förelägga ministrarna. Detta är fokus för den diskussion som är tänkt att äga rum. Det kommer att diskuteras i två omgångar, dels i form av en middag på söndagskvällen och dels som särskild diskussion under dagen på måndagen.

Anf. 45 GUSTAV FRIDOLIN (MP):

Herr ordförande! Jag har egentligen ett ”varför” eller en väldigt öppen fråga, även om den säkerligen kan tolkas lite som kritik mot EU:s arbete och väl så bör göras också.

Varför väljer man att lägga fram slutsatser inriktade på den geografiska avgränsningen Medelhavsregionen? Som bekant är detta en revolt som i och för sig har råkat gå längst i två länder som gränsar till Medelhavet, men den pågår också i andra arabiska länder. Är det så att man inte kan saluera demokratisträvanden i länder som Bahrain och Jemen, där man ännu inte har lyckats? Eller finns det ett annat skäl till denna avgränsning?

Anf. 46 SUSANNA HABY (M):

Det var mycket bra vi fick höra här, tycker jag, men jag har en fundering.

Vi vet att USA sedan 1979 har stora ekonomiska intressen i Egypten och har betalat ganska mycket pengar till militären. Vad jag förstått har man också avtal, bland annat gasavtal där Israel får köpa gas billigare än egyptierna själva. Jag har även förstått att Angela Merkel när hon var i Israel för några dagar sedan sade att hon förutsätter att dessa avtal fungerar också när en ny regering har valts.

Jag känner lite grann att de här sakerna inte riktigt stämmer överens. Jag funderar på hur regeringen hanterar denna fråga, just med USA, EU:s inblandning och trovärdigheten för helheten.

Anf. 47 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE:

När det gäller Gustav Fridolins fråga nämns det redan i de föreslagna slutsatserna att det inte bara är Egypten och Tunisien utan också "the wider region" som måste adresseras. Det finns på dagordningen övriga punkter som kommer att plocka upp den poäng Gustav Fridolin gör, nämligen diskussionen och översynen av EU:s MR-strategi och MR-politik samt frågan om religionsfrihet. Det finns alltså på dagordningen ett antal punkter där diskussionen kommer att sträcka sig långt bortom Egypten och Tunisien.

När det gäller den andra frågan är det klart att det framför allt är Egypten och de nya egyptiska strukturerna som nu är under framväxt som kommer att behöva ta ställning till hur de relaterar sitt ekonomiska samarbete med olika länder. Det är naturligtvis EU, som man borde ha handelsförbindelser med, men det är givetvis också USA och grannlandet Israel.

Vilka olika avtal de gör kommer att bli den egyptiska regeringens ansvar att bestämma. Hur Egypten ska förhålla sig till sina grannstater och hur de ska gestalta sitt ekonomiska samarbete med andra givarländer är ingenting som EU kommer att diktera.

Med detta sagt gäller naturligtvis den generella linjen att man har utgått från att de avtal som finns kommer att gälla. Det har inte minst gällt fredsavtalet med Israel.

Anf. 48 JONAS SJÖSTEDT (V):

När det gäller Egypten tycker jag att en huvudfråga nu är att undantagstillståndet lyfts. Att bygga en rättsstat och demokrati med undantagstillstånd är lite av en själv motsägelse, kan man säga. Jag skulle vilja höra om regeringen är beredd att ta upp denna fråga under ministerrådets möte och också försöka få in en skrivning i slutsatserna om att EU uppmanar Egypten att snarast lyfta undantagstillståndet.

När det sedan gäller den lite större regionen tycker jag – och det anknyter lite grann till det Gustav Fridolin sade – att det är viktigt att lära av misstagen med Tunisien och Egypten, där EU har kommit för sent, och nu entydigt uttala sig för rätten att framföra sina åsikter i länder som Libyen, Algeriet och Iran. EU bör alltså gå ut i god tid och markera att man står på yttrandefrihetens och demokratins sida också i dessa länder. Det finns säkert möjlighet att vassa en del formuleringar i förslaget till uttalandet på det området.

I går kom det mycket glädjande beskedet från regeringen att den kommer att rösta nej i EU:s ministerråd till fiskeavtalet med Marocko. Det tycker jag verkligen var en god nyhet, och det var framför allt roligt att höra hur Eskil Erlandsson explicit motiverade det med folkrätten. Det är någonting det finns stort stöd för här i riksdagen.

Man kan inte säga att detta enbart är en fråga om fiskepolitik; det är även en fråga om folkrätt och utvecklingen i Nordafrika. Kanske finns det också en anledning att nämna denna svenska ståndpunkt även på utrikesrådet, så att man inte begår samma misstag med Marocko som med Tunisien och så att säga stöder en auktoritär regim som dessutom är en ockupationsmakt. I så fall tycker jag att det vore ett stort framsteg att väcka denna diskussion om Marocko även på utrikesrådet.

Anf. 49 DÉSIRÉE PETHRUS (KD):

Vi fick det nya utkastet till rådsslutsatser här på bordet i dag, och jag har lite frågor. Den första, som jag tog upp i utrikesutskottet, är detta med att frigge politiska fångar. Jag vet inte om jag kan läsa in det någonstans i dessa punkter, men jag tycker att det är väldigt viktigt att det finns med som ett krav från EU.

Under punkt 6 står det sedan att det ska vara fria och rättvisa val, och det tycker jag är bra. Någonting jag tycker att Sverige skulle kunna göra som input och som jag ger som ett medskick till regeringen är att det till exempel är 10 procent av Egyptens befolkning i dag som är kopter, men det finns *en* kopt i parlamentet. Man kan även titta på kvinnorepresentationen.

Vi skulle vilja slåss för att alla grupper i samhället är representerade – både kvinnor, män, olika etniska grupper och så vidare. Man kan på något sätt ge sådan input, att också parlamentet ska representera befolkningen, om man nu ska ge demokratistöd.

När det gäller punkt 7, wider region, är en fråga som har nämnts här Bahrain, Jemen och Iran och vad som händer i dessa regioner. Vad kan vi egentligen göra från EU? Vilka kontakter har vi? Det står "partner's request", och jag är lite osäker på vad det betyder i detta sammanhang under punkt 7.

Vilka relationer har vi? Vad kan vi göra för påtryckningar? Vi säger att vi naturligtvis ska stödja fredliga och demokratiska initiativ med dessa människor, men vilka påtryckningsfaktorer har vi? Jag har ingen aning om vilka kontakter EU över huvud taget har med Bahrain, Jemen och Iran. Man har vissa diplomatiska, men har vi affärsavtal och andra saker vi kan använda som påtryckningar?

Jag har även en fråga om punkt 8. Det står "to prepare a package". Vi ska alltså ta fram ett paket, ett demokratipaket. Har ni någon konkret aning om storleksordningen på det? Jag vet inte om jag har hört någonting om det.

Anf. 50 URBAN AHLIN (S):

Herr ordförande! När man ser återslagningen ser man att det är en medlemsstat som har sagt att EU borde vara lite mer självkritiskt, att folkets röst inte beaktats tillräckligt vid tidigare relationer till Medelhavsregionen och att vi bör kunna peka ut EU:s grundläggande värderingar som vägledande.

Det är tråkigt att det inte är Sverige som har sagt detta på mötet utan en annan medlemsstat, och därför håller jag med Désirée Pethrus och håller med om vad Jonas Sjöstedt och Susanna Haby var inne på. Vi måste ändå på något vis tydligt deklarerat att den grundläggande värdering som Europeiska unionen bygger på ska gälla hela området. Det är inte så att vi traskar patrull efter att en diktator har fallit och *då* säger att det är viktigt med demokrati och MR, utan det är naturligtvis viktigt med demokrati och MR även i de andra länderna.

Detta syns inte särskilt tydligt i dokumentet, och där borde Sverige ändå vara en röst Europeiska unionen så att det blir tydligt. Lägg även gärna till i samma stycke just det som Jonas Sjöstedt och Désirée Pethrus tar upp. Det är klart att Sverige ska kräva att det i denna text ska stå att undantagstillståndet ska hävas, politiska fångar släppas, tortyren upphöra och att alla grupper ska vara involverade och ha samma tillträde till processen. Det går att lägga fram ganska många exempel.

Det som är skrivet här är alldeles för valhant, tycker jag. Stå upp för de värderingar vi har! Jag delar Jonas Sjöstedts och Désirée Pethrus och andras uppfattning: Vi ska vara lite tydligare när det gäller sådant som undantagstillstånd och politiska fångar.

Sedan har jag några saker jag är lite nyfiken på. I rådsslutsatserna finns ingenting om Unionen för Medelhavet. Jag undrar bara hur det kommer sig. Vad är anledningen till att det inte står någonting där? Jag vill ha lite underlag eller underhandsinformation om detta.

Jag delar också Jonas Sjöstedts uppfattning när det gäller Västsahara. Det är lika bra att markera det tydligt direkt, så att man har gjort det ordentligt.

En sista del jag ändå tycker att Sverige borde vara tydliga med när det gäller denna text är att EU efter att ett demokratiskt val har hållits är berett att samarbeta med den demokratiskt valda regeringen. Varför är det så viktigt att säga? Jo, för att EU har ett ganska dåligt track record när det kommer till detta. Det var val i Algeriet en gång, och västvärlden ville inte samarbeta med dem som vann. Hamas vann i Palestina, och EU vill inte samarbeta med dem.

Låt det inte råda några som helst tveksamheter; jag avskyr de politiska åsikter och värderingar som dessa partier för med sig, men vi måste ha sådan självinsikt att vi förstår att dessa partier kan få styrka på grund av hur situationen ser ut och hur vi har betett oss tidigare.

Det gäller nog att inte hyckla utan faktiskt mena allvar. Den som vinner ett demokratiskt val ska vi samarbeta med. Jag tror att det vore en bra signal om EU faktiskt skrev in det i dessa rådsslutsatser.

Jag vill alltså lyfta fram undantagstillstånd, Västsahara och gärna också att vi står beredda att samarbeta med en demokratiskt vald regering.

Anf. 51 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE:

Låt mig först säga om den generella punkten att detta utkast, som har utarbetats av EAS, nådde oss i går kväll. Diskussionerna kommer att äga rum under hela dagen, både i arbetsgruppen och sedan i Kusp. Sedan kommer säkert ministrarna också att vilja lägga handen vid det på måndag.

Det är på grund av att det är fredag i dag och möte på måndag som vi tyckte att det var angeläget att nämnden direkt fick se det första råutkastet innan diskussionen i medlemsstatskretsen ens har börjat. Därför noterar jag en hel del av de synpunkter ni kommer med och som vi tar med oss.

Låt mig generellt säga att utrikesministern när det gäller undantagstillståndet var väldigt tidigt ute i diskussionen, vilket Jonas Sjöstedt kanske minns, och just krävde upphävande av undantagstillståndet. Jag tror att han även uttryckt sig i skrift på den punkten i bloggen, och det är för oss en naturlig sak att driva ett hävande av undantagstillståndet. Det kommer att finnas med. Det gäller även frågan om politiska fångar som ska frigges. Vi hade den uppe i går i utrikesutskottet. Det är också en självklarhet att de måste frigges.

Vi har över huvud taget ställt oss frågan om tajmingen för rådets slutsatser. Vi befinner oss precis i början av processen. Övergångsstrukturer i Tunisien och i Egypten har ännu inte sagt exakt hur de tänker gestalta fortsättningen. Vi tycker naturligtvis att det är viktigt att trycket upprätthålls. Vi ska se till att grunden för folkresningen, nämligen vägen mot demokrati och stärkta mänskliga rättigheter, inte går förlorad och inte urvattnas. Vi kan fråga oss om det är precis nu som vi ska uttala oss eller om vi ska vänta lite till med den exakta utformningen.

Det är alldeles uppenbart att stödet kommer att finnas från EU:s sida. Det kommer att färgas – för att fånga upp Urban Ahlins poäng – av en viss självvranssakan över vilka lärdomar som ska dras av skeendet. Det är därför en rad synpunkter finns på bordet och kommer att värka fram under vintern och våren. Hur kan EU anpassa, fokusera och vässa sina instrument för att bättre stödja den utveckling vi vill se mot demokrati, good governance, utveckling och respekt för de mänskliga rättigheterna?

Jag återkommer inte till frågan om Västsahara. Vi talade om den i går i utrikesutskottet, och jordbruksministern har uttalat sig i frågan.

När det gäller tydligheten – inte minst det som uttalats från svensk sida – vill jag än en gång erinra om hur Sverige redan i höstas i generalförsamlingen, och förra våren i FN:s MR-råd, plockade upp en rad av dessa punkter, bristande demokrati, brister i yttrandefrihet, vilket ledde till en hel del fnurror med ett antal länder, inklusive Egypten, för vårt raka och tydliga språk om de brister vi ville lyfta fram.

När det gäller Bahrain kan jag nämna att det länge har diskuterats ett avtal mellan GCC-kretsen och EU. Att det avtalet ännu inte har kunnat materialiseras beror på att vi har haft olika uppfattningar när det gäller MR-dimensionen, som EU har sett som ett nödvändigt krav att ha med i ett avtal med GCC-länderna, där Bahrain ingår.

Anf. 52 GUSTAV FRIDOLIN (MP):

Ordförande! Tack, kabinetssekreteraren och regeringen, för möjligheten att få del av papperet och föra den här typen av diskussioner och komma med denna typ av inspel i detta skede. Det är gott.

Under punkt 7 om the wider region är det något oklart vad man menar. Möjligen är det vad som är meningen. När jag läser om the wider region som det står här, efter att man har diskuterat Egypten och Tunisien explicit i ett papper med en rubrik om Medelhavsregionen, läser jag in de övriga länder som ingår i det som fanns under rubriken Medelhavsreg-

ionen. Om man vill göra klart att dessa signaler också ska gälla övriga länder i den här kontexten, med den här typen av pågående revolter, måste man explicit nämna att man också där ställer sig på demokratisträvarnas sida, även om de ännu inte nått fram. Jag tror att det blir ett problem för trovärdigheten i EU:s utrikespolitik om man, som det står, saluterar demokratisträvanden och de som kämpat för demokrati när de lyckats men inte kan nämna dem explicit när de brutalt har slagits ned, som i fallet med länder som Libyen, Bahrain och Jemen.

Jag förstod på kabinetssekreterarens senaste svar att man är beredd att ta upp frågor om undantagstillstånd och frigivande av politiska fångar i diskussionen om papperet. Jag förstod inte – det beror delvis på att jag inte var med i diskussionen i utrikesutskottet – om man också kommer att ta upp diskussionen om Västsahara i den här kontexten eller om man lämnar den därhän. Vad jag inte heller kunde uppfatta ett svar på gällde Urban Ahlins fråga om vikten av att det i detta papper står att EU är berett att samarbeta med den regering som det egyptiska och, för den delen, det tunisiska folket väljer efter revolterna.

Anf. 53 Kabinetssekreterare FRANK BELFRAGE:

Låt mig komplettera ytterligare genom att peka på de uttalanden som höga representanten Catherine Ashton nyligen har gjort om Bahrain, Jemen, MR-situationen och demonstrationerna i Iran, som vi återkommer till under nästa punkt.

Även om det i EU-kontexten har stått Medelhavsregionen, med tanke på Egypten och Tunisien, är det allmänt sett att the wider region avser en mycket vidare krets. Det framgår också av de uttalanden som Catherine Ashton gjorde i går och i förrgår. Jag tror att det är fullt tydligt vad som avses på den punkten vad gäller avsikten och ambitionen.

Anf. 54 ORDFÖRANDEN:

Jag påminner om det kabinetssekreteraren sade, nämligen att han tar med sig de synpunkter som har framförts i nämnden från olika ledamöter i denna något flytande situation inför detta möte. Det finns ett stöd för regeringens här intagna ståndpunkt.

Anf. 55 JONAS SJÖSTEDT (V):

Bara för att få klarhet: Jag uppfattar det som ett uttryckligt löfte från kabinetssekreterarens sida att man kommer att ta upp hävandet av undantagstillståndet och ett frigivande av de politiska fångarna. Därmed finns det inget behov av en avvikande mening. Det är korrekt.

Anf. 56 ORDFÖRANDEN:

Som jag uppfattar det nämnde kabinetssekreteraren precis de två sakerna tidigare i sin föredragning.

Det finns ett stöd för regeringens här redovisade ståndpunkt.

Vi går tillbaka till punkt 2. Den punkten är kanske delvis redan diskuterad, nämligen det bredare Mellanösternperspektivet.

Anf. 57 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE:

När det kommer till diskussionen om fredsprocessen i Mellanöstern blir det lite annorlunda. Där kommer en avstämning att ske i ljuset av fredsprocessen Israel–Palestina och uppföljningen av kvartettuttalandena som gjordes den 5 februari och hur processen kommer att vara delvis Brysselbaserad framöver med möten i EU:s regi. Det var Catherine Ashton som ledde kvartetten senast. Det är sedan fortsättningen på samtal med parterna på den israeliska sidan och den palestinska sidan med det fortsatta målet att eftersträva en lösning till september månad. Samtidigt måste vi notera att när det gäller fredsprocessen har mycket lite skett så här långt. Idén är att EU på det sättet ska bidra till en intensifiering av fredsarbetet.

Anf. 58 JONAS SJÖSTEDT (V):

Vi har nåtts av nyheten att man har utlyst val i de palestinska områdena. Jag skulle vilja höra kabinettssekreterarens syn på möjligheten att genomföra ett fritt och demokratiskt val på Gazaremsan. Det förra valet ansågs vara ganska bra. Det fick höga omdömen av observatörerna. Frågan är hur situationen och samarbetet är nu mellan Fatah och Hamas.

Anf. 59 URBAN AHLIN (S):

Jag hänger på Jonas Sjöstedts fråga. Om det återigen blir ett fritt och rättvist val i Palestina, borde då inte EU säga att EU den här gången är berett att samarbeta med den regering som blir vald?

Anf. 60 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE:

Vi diskuterade frågan delvis. Det var därför jag inte tog upp frågan i går i utrikesutskottet. Låt oss återkomma till frågan nu igen.

President Abbas har utlyst val. Samtidigt kunde vi i går höra honom säga att om de inte har lyckats nå en försoning och normalisering mellan Fatah och Hamas som gör att val kan äga rum på hela det palestinska området, både på Västbanken och i Gaza, tar han tillbaka detta. Då kanske det inte blir något val.

Vi konstaterade att Hamas har sagt att man avser att bojkotta valet. Vi har också hört att de tänkta valövervakarna från Cartercentret just nu intar en avvaktande inställning tills situationen har klarnat, det vill säga huruvida det kommer att finnas förutsättningar för fria och rättvisa val.

Från svensk sida menar vi naturligtvis att vi måste välkomna det arbete som går i riktning mot val. Samtidigt får vi inte blunda för de oändliga komplikationer som följer av att så här långt är motsättningarna mellan Hamas och Fatah, mellan Västbanken och Gaza, fortsatt tydliga. Det arbete som gjordes i den tidigare egyptiska regeringens regi för att mana fram en försoning har kommit en bit på väg.

Det finns avtalsutkast över hur det skulle kunna leda till någon form av samlingsregering, från både Västbanken och Gaza, mellan Hamas och Fatah. Så här långt har det avtalet stannat i skrivbordslådan. Den politiska viljan som är avgörande för att nå fram har ännu inte manifesterats. Det hänger i sin tur ihop med de bristande framstegen i fredsprocessen.

Låt mig våga mig på en spekulation. Om vi finge se fler framsteg i fredsprocessen skulle det underlätta normaliseringsprocessen mellan

Anf. 61 ORDFÖRANDEN:

Det finns stöd för regeringens upplägg inför de fortsatta diskussionerna under punkt 2.

Vi går vidare till punkt 3, Bosnien och Hercegovina. Det är en diskussionspunkt.

Anf. 62 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE:

Jag kan göra en kort sammanfattning eftersom vi gick igenom frågan i går i utrikesutskottet. Diskussionen syftar till att nå en principöverenskommelse om en gemensam EU-strategi för att förstärka EU:s närvaro i Bosnien och Hercegovina. Avsikten är att öka EU:s synlighet och påverkan i landet genom att i enlighet med Lissabonfördraget förstärka EU-delegationen i Sarajevo, utse en EU-delegationschef som har politiskt mandat och resurser att effektivt verka som EU:s politiska representant i Bosnien.

Delegationschefen väntas successivt ta över funktionerna från EU:s nuvarande särskilde representant i Bosnien. Vi från svensk sida är angelägna om en gemensam och effektiv EU-strategi för att skyndsamt förstärka EU-närvaron i enlighet med det nya fördraget och de behov som finns på marken. Vi kommer naturligtvis att vid mötet framhålla vikten av att så snart som möjligt utnämna – det är nyckelfrågan – en EU-delegationschef som står redo att samarbeta med en ny regering så snart denna är på plats.

>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<< Det har bearbetats i EU-strukturerna. Nu finns ett paket av åtgärder som jag har lagt på bordet med ett stärkt mandat för delegationschefen. Tanken är att så småningom värka fram en avveckling av samfundets särskilda representant, OHR, där vi enligt förslaget till och med kan se att den skulle placeras utanför Bosniens gränser med bibehållna Bonn powers. Så småningom kan den avvecklas och sedan ha en särskild verktygslåda med restriktiva åtgärder. Det är idén som Ashton vill diskutera med ministrarna och få någon form av början till en konsensus.

Det finns en allmän samsyn, men ett land, >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<< har fortsatt att bromsa den processen.

Anf. 63 URBAN AHLIN (S):

Bara en sakfråga: Det här med att OHR skulle flytta utanför landets gränser, har det varit med i diskussionerna förut? Eller har jag bara missat den ganska viktiga detaljen?

Anf. 64 ORDFÖRANDEN:

Kabinettssekreteraren nickar instämmande.

Anf. 65 MARGARETA SANDSTEDT (SD):

Herr ordförande! Jag vill bara förtydliga vår avvikande mening i den här frågan, som även är känd i utskottet, att vi är emot närmandet till EU från de här länderna.

Anf. 66 ORDFÖRANDEN:

Det finns en avvikande mening sedan tidigare från Sverigedemokraterna att EU-utvidgningen bör stanna hitom Bosnien och Hercegovina.

Jag finner att det finns stöd för regeringens här redovisade upplägg inför de fortsatta förhandlingarna.

Vi går till punkt 5, Sahel. Den är också utvidgad med en diskussion om Afrikas horn. Hade ni en lång diskussion om detta i utrikesutskottet i går kan det bli en något kortare diskussion här.

Anf. 67 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE:

Det kanske räcker för mig då att konstatera att den höga representanten kommer att hörsamma de appeller och anmodanden som har gjorts från medlemsstaterna. Det går i praktiken tillbaka till det svenska ordförandeskapet, när det gäller både Sahelstrategin och Afrikashornstrategin. Vi väntar oss inte någon längre diskussion, utan det blir en presentation av de handlingsplaner som har aviserats tidigare.

Anf. 68 ORDFÖRANDEN:

Det finns stöd för regeringens här redovisade upplägg inför de fortsatta diskussionerna.

Vi går till punkt 6, Religions- och trosfrihet. Där finns det rådsslutsatser i en mapp. I mina papper står det ”diskussions- och ev. beslutspunkt”. Har kabinettssekreteraren något svar i formfrågan?

Anf. 69 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE:

Ordförande! Det finns ett utkast till slutsatser som är genomförhandlat och som de facto kommer att tas som en A-punkt, men ministrarna har bett att få prata om detta. Det nya, som ordföranden minns, var att textförslaget bordlades vid förra FAC och kommer nu tillbaka. Tillägget nu är att man kanske särskilt nämner de avskyvärda attentaten mot kristna minoriteter, muslimska pilgrimer och andra religiösa samfund.

Anf. 70 DÉSIRÉE PETHRUS (KD):

Vi har fått papperet på bordet i dag, och det ser i stora delar bra ut, tycker jag. Det är bra att man lyfter fram detta med interreligiös dialog och ska fortsätta med det.

Jag skulle bara, som jag tog upp i utrikesutskottet, vilja trycka på detta att Storbritannien och Holland jobbar med metoder för hur man ska ge stöd till ambassader, hur man jobbar för att utveckla religionsfrihet och hur man ska förhålla sig när man är i olika länder. EU sätter nu i gång flera representationer runt om, och man borde ha en metodik att jobba efter. Jag skulle återigen vilja betona att man kanske ska titta på Hollands och Englands exempel. De kommer att göra en del studier, vad jag förstår, på några länder om hur man kan jobba med religionsfrihetsfrågorna. Jag vill därför göra det medskicket.

Anf. 71 MARGARETA SANDSTEDT (SD):

Ordförande! Vi sverigedemokrater har tidigare när den här frågan tagits upp reagerat på att man inte helt klart har tagit ställning till de kristna i Irak och Egypten, utan man har svävat ut lite grann och använt sig av andra religiösa minoriteter också. Jag tycker att den här frågan ska handla om de kristna i Irak och Egypten och att man därför i rådsslutsatserna ska referera uttryckligen till just de kristna i Irak och Egypten.

Vi vill anmäla avvikande mening därför att man inte har varit tydlig i den frågan.

Anf. 72 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE:

Till att börja med vill jag bara erinra Désirée Pethrus om – jag tror att vi talade om det i utskottet i går också – att det finns ett antal insatsspår som diskuteras och som finns med i EU:s verktygslåda. Det är precis i den anda som du vill lyfta fram, med bilaterala dialoger med ett antal länder där det är särskilt angeläget, kopplingarna till MR-arbetet och även betoningen av att det är länderna själva som har att i ett MR-perspektiv beakta nödvändigheten av skydd för de religiösa minoriteterna. Den interkulturella dialogen och den interreligiösa dialogen har vi också särskilt nämnt.

I slutsatserna lyfter man nu också fram det arbete som sker i den diskussionen i Allians av civilisationer, i Unesco och i Anna Lindh-stiftelsen. Det arbete som sker i multilaterala fora är ett viktigt komplement på det övergripande planet till det man kan göra bilateralt. Det finns ett arbete som är i gång precis i den anda som du lyfte fram.

Vad gäller frågan om de kristna minoriteterna är det den som är den nya i förhållande till den text vi diskuterade förra gången. Där talar man ju speciellt om både de kristna och de muslimska pilgrimerna, som också har blivit utsatta för attentat, och även andra religiösa minoriteter som har blivit utsatta för avskyvärda terroristdåd.

Anf. 73 GUSTAV FRIDOLIN (MP):

Herr ordförande! Vi brukar ju låta EU-nämnden i möjligaste mån vara ett organ där varje parti ställer sina frågor och bildar sig en uppfattning i en dialog med regeringen. Samtidigt nedtecknas dessa samråd och visas för omvärlden, och i några fall tycker jag nog att det är omöjligt att inte något reagera på vad andra partier säger i nämnden.

Jag kan inte acceptera den människosyn som ligger bakom att det skulle vara fel att nämna muslimska pilgrimer som blivit utsatta för attentat på precis samma sätt som kristna minoriteter. Jag tror att jag talar för en mycket stor del av nämnden när jag framför det.

Anf. 74 URBAN AHLIN (S):

Jag instämmer med föregående talare.

Anf. 75 ORDFÖRANDEN:

Jonas Sjöstedt nickar också instämmande. Det gör även resten av nämnden. Okej – nu ska vi inte ägna oss åt mobbning, så vi stannar där.

Om jag sammanfattar finns det stöd för regeringens här intagna position under punkt 6. Det finns en avvikande mening från Sverigedemokra-

terna, som menar att man i rådsslutsatserna ska referera till de kristna minoriteterna. Därmed kan vi skilja oss från denna punkt.

Vi går till punkt 7, Zimbabwe.

Anf. 76 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE:

Det är en diskussionspunkt som kommer att gå rätt fort. Den höga representanten Catherine Ashton vill uppmärksamma utrikesministrarna på det beslut som togs som en A-punkt vid Ekofin den 15 februari om förlängning av Zimbabwesanktionerna i något reviderad form i ett år. Hon kommer också att vilja uppmärksamma på den signal som skickades ut i anslutning till förlängningen av sanktionerna, nämligen att vi vill se en demokratisk utveckling i Zimbabwe och vill se fria och rättvisa val där, och därmed signalen att frågan om sanktioner kan komma att återbesökas om vi ser den utveckling som vi eftersträvar. Det är en signal dels till Zimbabwe, dels till länderna i SADC-regionen som ju också kommer att behöva spela en mycket aktiv roll i sammanhanget.

Anf. 77 ORDFÖRANDEN:

Vi kan sammanfatta med att det finns stöd för regeringens upplägg inför de fortsatta förhandlingarna under punkt 7, Zimbabwe.

Punkt 8, EU–FN, förefaller vara mer en fråga om hur man ska umgås snarare än utrikespolitik.

Anf. 78 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE:

Vi talade om detta i detalj i utrikesutskottet i går. Därför kan jag nöja mig med att konstatera att det här är en avstämning i medlemsstatskretsen av hur arbeta vidare med den resolution som EU driver i FN:s generalförsamling för att åstadkomma en särskild status i generalförsamlingen, rätt att uttala sig, rätt att framföra synpunkter och ta upp olika aspekter på FN-arbetet.

Anf. 79 JONAS SJÖSTEDT (V):

Precis som vi redogjorde för i utrikesutskottet anser vi inte att EU ska söka någonting som liknar status av nationalstat i Förenta nationerna, och vi anmäler avvikande mening med den innebörden.

Anf. 80 ORDFÖRANDEN:

Det här är en informationspunkt, så kanske vid ett senare tillfälle.

Anf. 81 URBAN AHLIN (S):

Även om det är en informationspunkt kan det finnas skäl att säga att vi stöder regeringens hållning här. Vi tror att det är bra om EU har en plats i FN-systemet. Vi ser gärna att EU så småningom också har en plats i FN:s säkerhetsråd.

Anf. 82 MARGARETA SANDSTEDT (SD):

Med tanke på att det bara är en informationspunkt vill jag ändå helt och fullt dela Jonas Sjöstedts hållning i den här frågan och stödja den.

Anf. 83 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen under punkt 8.

Vi går vidare till punkt 9, Mänskliga rättigheter, som också är en informationspunkt.

2010/11:23

18 februari

Anf. 84 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE:

Ordförande! Det är en avstämning inför vad som kan komma att bli rådsslutsatser för marsmötet med FAC. Catherine Ashton har aviserat en diskussion, bland annat om hennes framträdande i MR-rådets högnivå-segment i mars. Det blir också ett tillfälle för henne att med ministrarna diskutera den översyn av EU:s MR-politik som hon aviserade redan i Europaparlamentet i juni förra året och som hon följde upp med olika kommentarer i december i FAC.

Vi välkomnar den här möjligheten, och vi ser också en möjlighet att därmed med kraft betona den framtoning som EU ska ha när det gäller MR, som ju är en hörnsten i den europeiska utrikespolitiken på samma sätt som för vår del. Vi tycker att det är väldigt viktigt när man nu bygger upp EAS att MR och folkrätt får en adekvat plats i strukturerna när det gäller kompetens och resurser. Vi vill naturligtvis också slå ett slag för vårt eget öppenhetsinitiativ, det vill säga att EU ska kunna publicera årliga MR-rapporter och handlingsstrategier för de olika länderna.

Vi talade om det i utrikesutskottet i går, så jag nöjer mig med de kommentarerna.

Anf. 85 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen under punkt 9.

Därmed kommer vi till Övriga frågor, och det är flera stycken. Kabinettssekreteraren kan själv välja ordningsföljd på dem.

Anf. 86 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE:

Först är det en punkt om Iran, och bakgrunden är naturligtvis den försämrade situationen för MR i Iran. Inte minst har vi upprörts över det snabbt ökande antalet avrättningar. Bara under januari har 80 personer avrättats i Iran, och det kan finnas ett mörkertal. Inom medlemsstatskretsen finns nu en stark upprördhet över detta, och vi vill skärpa tonen ytterligare. Vi har som bekant varit mycket aktiva när det gäller Iran och MR, men det krävs ytterligare krafttag.

Vi gör det också mot bakgrund av de demonstrationer som har kvästs i Iran när iranska demonstranter har velat stödja det som händer i Egypten och Tunisien. Det är intressant att notera att den iranska regimen har börjat med att välkomna demokratiarbetet och folkresningen i Egypten och Tunisien, men när sedan det iranska folket ville manifestera till stöd för detta blev det stopp och även dessa demonstrationer förbjöds. Det har varit väldiga kollisioner med ordningsmakten, och ett antal personer har mist livet. Oppositionsledarna har satts i husarrest. Nya demonstrationer kommer att hållas.

>>> *Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen* <<<

>>> *Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen* <<<

Nästa övriga punkt är en punkt som Sverige har begärt att få upp på dagordningen, och det är att få klarlägganden från den höga representanten om vad hon har tänkt sig när det gäller södra Kaukasus och den sär-

skilda representant som vi har där och vars mandat går ut den 28 februari. Det är för övrigt en svensk, och hans mandat kommer då att ta slut. Oklarhet råder om hur EU ska vara närvarande i södra Kaukasus, och i avvaktan på att den situationen klarnar hade EAS-strukturen tänkt sig att avveckla dem som finns både på marken och i Bryssel och så småningom kanske återkomma.

Vi oroas och bekymras över det vakuum som då uppstår och vill nog slå ett slag för att, även om det inte är klarlagt exakt hur EU kommer att gestalta sin närvaro i södra Kaukasus, vi inte vill ha ett vakuum, utan vi måste kunna ha en fortsatt närvaro. Låt vara att när det gäller själva huvudpersonen finns det en diskussion om antingen en ny EUSR för södra Kaukasus eller en för alla de frysta konflikterna, inte bara den som finns i södra Kaukasus. Diskussionen fortsätter, och vi ska undvika vakuum. Det är den svenska linjen.

Anf. 87 URBAN AHLIN (S):

Jag vill också här ge stöd till regeringens hållning. Jag tror att det är en farlig väg som de diskuterar nere i Bryssel, så det är bra att regeringen är pådrivande här.

Anf. 88 STAFFAN DANIELSSON (C):

Jag vill också understryka att det är väldigt bra att regeringen driver den här frågan i denna allvarsamma region rätt nära oss.

Anf. 89 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE:

Nästa Övriga punkt handlar om Vitryssland, och där är det den polske utrikesministern som vill återrapportera till sina kolleger utfallet av och diskussionen efter den givarkonferens och uppföljningskonferens som ägde rum den 2 februari i Warszawa, som en uppföljning av de slutsatser och den EU-aktivitet som manifesterades i samband med förra FAC. Det är helt enkelt information och återrapportering om konferensen i Warszawa den 2 februari.

Följande Övriga punkt gäller handelslättnader för Pakistan. Det är en punkt som >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<< har velat plocka fram, och det är någonting som vi välkomnar. Vi har ju haft en diskussion som har varat ända sedan Europeiska rådets möte den 16 september om hur vi ska försöka med handelsliberaliseringar hjälpa den ekonomiska utvecklingen i Pakistan. Det är väldigt viktigt inte minst efter katastrofen men också rent allmänt när det gäller den pakistanska samhällsutvecklingen.

Där stöter vi oss mot de sedvanliga protektionistiska krafterna. Frågan har fastnat i WTO, och >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<< avsikt är att genom att plocka upp den här punkten på dagordningen fortsätta att bedriva tryck i frihandelsriktning och ökade handelsliberaliseringar för Pakistan. Det har vi all anledning att stödja.

Anf. 90 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen under Övriga frågor.

Vi tackar kabinettssekreteraren med medarbetare för föredragningen.

Anf. 91 ORDFÖRANDEN:

Välkomna, Eskil Erlandsson med medarbetare! Den första frågan är om det finns A-punkter som statsrådet har eller som någon vill ta upp.

Jonas Sjöstedt vill ta upp en A-punkt, och jag kan gissa vilken det är.

Anf. 92 JONAS SJÖSTEDT (V):

Det gäller fiskeavtalet med São Tomé och Príncipe som jag vet har varit uppe som A-punkt. Man har behandlat det i en överläggning i miljö- och jordbruksutskottet. Sverige har begärt att få fram bakgrundsmaterial i ministerrådet, vilket kommissionen har varit lite ovillig att lämna ut. Jag tycker att detta är en viktig principiell fråga som miljö- och jordbruksutskottet har rest. Det är också viktigt att vi kan ta del av handlingarna i den mån vi vill göra det.

Jag skulle gärna vilja höra av ministern hur den fortsatta hanteringen av frågan ser ut framöver.

Anf. 93 PYRY NIEMI (S):

Jag instämmer helt i Jonas Sjöstedts fråga.

Anf. 94 ORDFÖRANDEN:

Är landsbygdsministern uppdaterad på denna fråga?

Anf. 95 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):

Ordförande! Jag är i någon mån uppdaterad. Den utvärdering som vi har begärt var oss till handa i går. Det pågår en sådan utvärdering. När den är genomgången kommer vi att lyfta den reservation – så tror jag att det heter – som finns för att detta ska kunna komma upp på en A-punktslista. Den finns alltså inte på A-punktslistan nu eftersom vi fortfarande har den reservation som vi har för att vi inte hade fått utvärderingen.

Anf. 96 JONAS SJÖSTEDT (V):

I den mån vi eller miljö- och jordbruksutskottet skulle vilja det, kan vi ta del av de socioekonomiska utvärderingarna från EU-kommissionens sida?

Anf. 97 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):

Ordförande! Mina medarbetare säger att utvärderingen troligen har överlämnats i går och att den annars kommer under dagen.

Anf. 98 ORDFÖRANDEN:

Presenteras den då för miljö- och jordbruksutskottet? Eller vad är Jonas Sjöstedts önskemål? Jag förstår att du vill läsa utvärderingen, men

ska vi ta den till nämnden, till miljö- och jordbruksutskottet eller både och? Det är frågan.

Anf. 99 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):

Utvärderingen finns tydligen inte elektroniskt, utan i form av tryckt material. Den måste därför överlämnas handgripligen.

Anf. 100 ORDFÖRANDEN:

Då kan vi göra så att vi får ett exemplar till nämndens kansli, så kan de som vill ta del av det.

Anf. 101 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):

Vi ska tillse detta.

Anf. 102 PYRY NIEMI (S):

Jag har en kort fråga. Gäller det EU-nämndens kansli och miljö- och jordbruksutskottets kansli? Kommer handlingarna att gå till båda? Uppfattade jag det rätt?

Anf. 103 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):

Svar ja.

Anf. 104 ORDFÖRANDEN:

Då kan vi lägga A-punkterna till handlingarna.

Det finns en återrapport från ett möte den 24 januari. Vill statsrådet säga någonting? Nej. Finns det några frågor från nämndens ledamöter?

Anf. 105 CARINA OHLSSON (S):

Herr ordförande! Jag vill ställa en fråga till Eskil Erlandsson. Det gäller den diskussion som togs upp om situationen för grissektorn, bland annat med anledning av dioxininblandning i foder och så vidare. Det står inte vilka medlemsländer som gav sitt stöd.

Hur kommer man i Sverige att följa upp situationen, som är svår just nu för den svenska grissektorn? Vi får larmrapporter hela tiden. Det gäller kanske framför allt det område där jag bor, där det finns många som befinner sig i denna situation. De har det väldigt svårt.

Jag vet att departementet hade ett möte i början på veckan – tror jag att det var – med företrädare för branschen. Jag skulle vilja höra hur man på både kort och lång sikt följer upp frågan. Kommer det att bli fortsatta möten? Jag har förstått att det finns en arbetsgrupp som sysslar med frågan på EU-nivå.

Anf. 106 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):

Ordförande! Vid vårt förra rådsmöte fanns det två övriga punkter som berörde grissektorn. Den ena punkten handlade om rädslan för att vi till Europa skulle få in den afrikanska svinpesten, som nu visar sig finnas i Europas närhet och som är en sjukdom som kan påverka såväl näringen som hälsan hos djuren ytterst allvarligt.

Den andra punkten rörde vad frågeställningen egentligen handlar om, nämligen situationen för grissektorn. Punkten väcktes av den belgiska

delegationen. Som svar på den belgiska delegationens fråga sade kommissionären att man avser att använda sig av mekanismer för privat lagring, vilket är genomfört nu. Det är infört efter detta rådsmöte per den 1 februari, om inte minnet sviker mig.

Man avser också från kommissionens sida att sammankalla till någon typ av arbetsgruppsmöte för att diskutera den situation som råder vad beträffar grissektorn – detta inte minst apropå den så kallade dioxinskandalen som inträffade i Tyskland. I denna del lät den tyska delegationen meddela att det foder som är kontaminerat med dioxin är destruerat. De gårdar som har fått sådant foder sig tillsänt har stängts av. De produkter som har kommit från dessa gårdar har spårats och förstörts därest det är över de gränsvärden som finns på området. Det finns alltså enligt den tyska delegationen inga livsmedel på marknaden som innehåller dioxinmängder över de gränsvärden som finns i sammanhanget.

Anf. 107 CARINA OHLSSON (S):

Jag har några följdfrågor. Gjorde ministern något inlägg när det gäller den situation som råder, där priser dumpas och så vidare? Vad är ministrerns svar på och tankar om det här? Det skulle jag gärna vilja höra.

Har man från svenskt håll någon representant i arbetsgruppen? Vad kommer man i så fall att ta upp? Det gäller delvis på kort sikt, det vill säga det som handlar om lagring. Men det är egentligen inte något långsiktigt hållbart. Hur ska man föregripa sådana här situationer? Det rör saker som vi ofta för fram från svenskt håll, som handlar om god djurhållning och om att se på hela kedjan så att inte denna typ av situationer ska uppstå. Dioxininblandning påverkar egentligen hela marknaden på ett negativt sätt.

Anf. 108 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):

Ordförande! Sverige kommer att delta i de möten som kommissionen redan har sammankallat till.

Att få i gång den normala exporten av fläskkött från Europa bedömer jag som den absolut viktigaste åtgärden, detta beroende på att ett par tre länder utanför den europeiska unionen har stängt sina gränser för import från unionen. Det gör att det finns ett momentant överskott på fläskkött på marknaden, vilket pressar priserna något alldeles väldigt.

Därtill ska läggas att det nu pågår ett djurhälsoarbete i Europa, som ska mynna ut i en djurhälsostrategi för att vi ska få både friska och hälsosamma djur och frisk och sund mat som är framställd på den europeiska kontinenten.

Anf. 109 ORDFÖRANDEN:

I och med denna diskussion lägger vi återrapporten till handlingarna.

Vi går över till punkt 4, Den gemensamma jordbrukspolitiken mot 2020. Den ska fokusera på levande landsbygd, har jag förstått. Miljö- och jordbruksutskottet informerades den 17 februari.

Anf. 110 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):

Ordförande! Kommissionens meddelande om framtida CAP har diskuterats på flera rådsmöten under vintern och ska även diskuteras på

2010/11:23

18 februari

detta kommande rådsmöte. Denna gång ska vi fokusera på den tredje målsättningen som kommissionen identifierar för CAP, nämligen en balanserad territoriell utveckling, eller om vi översätter det till något mer begriplig svenska: upprätthållande av levande landsbygd.

Inför rådsmötet har det ungerska ordförandeskapet frågat medlemsstaterna om de kan stödja denna målsättning samt hur CAP bäst kan nyttjas för att stödja landsbygdsutveckling och bibehålla de sociala nätverken på landet, förbättra landsbygdsekonomin och främja en diversifiering, tillåta strukturell mångfald i jordbrukssystemet, förbättra villkoren för mindre jordbruk och utveckla lokala marknader i Europa.

Avslutningsvis ställer ordförandeskapet en fråga om hur landsbygdsområdenas potential och vitalitet inom EU är beroende av en konkurrenskraftig och dynamisk jordbrukssektor som är attraktiv för unga jordbrukare.

Mitt svar på dessa frågor är att CAP inte ensamt kan skapa en levande landsbygd. Det är min och regeringens åsikt att flera politikområden måste samverka för att en levande landsbygd ska kunna upprätthållas. Det måste finnas jobb för dem som bor där, utvecklingsmöjligheter för de unga, goda kommunikationer och god service.

Den omgivande naturen och möjligheter till friluftsliv är en stark orsak till att många väljer att bo på landsbygden. Regeringen har tagit fram en samlad nationell strategi för att stärka landsbygdens utvecklingskraft där vi visar hur olika politikområden samverkar för att ge bättre förutsättningar för boende och företagande.

Regeringens arbete med en gemensam nationell strategi för att stärka landsbygdens utvecklingskraft överensstämmer väl med kommissionens förslag om ett gemensamt strategiskt ramverk för Sammanhållningsfonderna, Fiskerifonden och Landsbygdsfonden.

Vi ser ett stort behov av att öka samordningen och synergierna mellan politiken för landsbygdsutveckling och övriga politikområden, även på EU-nivå. Vi välkomnar därför kommissionens förslag till EU-gemensam strategi.

Men inom mitt eget område och bland de instrument som jag förfogar över är det min uppfattning att den meny av åtgärder som vi i dag har inom den andra pelaren av CAP, landsbygdsprogrammet, har stora möjligheter att påverka landsbygdens utveckling. De gröna näringarna är basen och motorn på landsbygden. Ett hållbart och konkurrenskraftigt jordbruk är mycket viktigt för en levande landsbygd.

Regeringen anser att jordbruksverksamhet ska bibehållas även i områden med naturgivna handikapp. Ett konkurrenskraftigt jordbruk fordrar nytänkande. Därför är det viktigt att stimulera omstrukturering och ökad innovation inom sektorn och därmed öka attraktiviteten för unga företagare.

Dessutom tror jag att tillgången på bredband är av synnerlig vikt för att utveckla företag. Det underlättar livet för många familjer på landsbygden. Därför har vi inom nuvarande programperiod gjort stora satsningar på att förbättra bredbandstillgången på landsbygden. Det är min bedömning att detta behov kommer att bestå även efter 2013.

Jag förstår att ni hade en diskussion om detta i miljö- och jordbruksutskottet i går. Vi kan möjligen undvika att upprepa den alltför mycket här.

Anf. 112 PYRY NIEMI (S):

Ordförande! Jag tackar ministern för föredragningen. I går när vi diskuterade detta pratade vi just om det här med aktiva brukare. Jag vill dock ta upp frågan också i dag. Ni ställer er försiktigt positiva till detta. Du gav ett okej svar i går. Jag har grubblat rätt mycket på det sedan dess. Detta att vara en aktiv brukare kommer att vara ett slags minsta gemensamma nämnare, bedömer jag, inför kommande CAP.

Jag skulle ändå vilja att ministern utvecklade resonemanget. Du nämnde deltidbrukare, heltidsbrukare och halvtidsbrukare och så vidare, och att alla har så olika uppfattningar. Men vad tycker egentligen den svenska regeringen är en aktiv brukare?

Anf. 113 BENGT-ANDERS JOHANSSON (M):

Herr ordförande! Det finns fyra punkter som jag skulle vilja skicka med ministern. Det handlar bland annat om begreppet förgröning. Det är ett typiskt politiskt ord som låter väldigt fint, men det gäller att ge det ett innehåll. Jag vill peka på faran av att man i ett utvecklat regelverk för en förgröningspolitik skapar en byråkrati som blir väldigt betungande, inte minst för brukarna. Vi har erfarenheter av de tvärvillkor som gäller för alla gårdsstöd. Man kan milt säga att den administrationen inte är helt enkel. Jag vill bara vädja om ministerns engagemang för att försöka skapa en så enkel ordning som möjligt. Vi ska självfallet se till att vi bidrar till ett förbättrat klimat inom ramen för jordbrukandet.

Pyry Niemi tog upp detta med aktiva brukare. Det är inte helt enkelt. Det är måhända enkelt att utforma det från ett svenskt perspektiv, men när man landar i Rumänien, Ungern eller Tjeckien, som har diametralt olika förutsättningar när det gäller storlek på gårdar och sysselsättningsgrad, är detta en utomordentligt svår avvägning att göra. Jag kräver inte att ministern ska ha en klar uppfattning i dag. Jag tror att det är omöjligt, åtminstone om man ska ha någon som helst gångbarhet i övriga Europa, men det är viktigt att det här klargörs så tidigt som möjligt så att det inte hänger i luften.

Det är likadant när det gäller stödet till småjordbruk. Där finns det också ett litet bekymmer. Vid den senaste översynen av jordbrukspolitiken var vi i Sverige överens om att vi skulle driva upp gränsen för när man över huvud taget skulle få stöd så långt vi kunde inom ramen för EU-lagstiftningen, nämligen till 4 hektar. Tidigare var det 3 000 kvadratmeter eller 0,3 hektar som gällde. Det visade sig att vid hanteringen av ett stöd till en brukare av 3 hektar kostade administrationen för att hantera papperen lika mycket som det han fick i stöd. Då blir det riktigt konstigt. Det är också en viktig sak för att vi inte ska få en återgång till ett alltför småskaligt stöd. Det bör åtminstone handla om människor som lever på sitt jordbruk i större eller mindre omfattning.

Herr ordförande! Till sist handlar det om naturgivna handikapp. Där har jag också en varningens fundering huruvida det på något sätt kan

påverka det LFA-stöd som vi har i Sverige. Vi bör vara på tå i den frågan så att det inte skapar bekymmer för vår egen del.

Anf. 114 MARGARETA SANDSTEDT (SD):

Herr ordförande! Tack för föredragningen, ministern! Den här frågan har varit uppe tidigare, och vi har haft en synpunkt på den. Jag vill upprepa den lite kort. Tar man bort direktstöden så snabbt som regeringen vill riskerar man att dra bort mattan under fötterna på de bönder som finns. Jag tror att man på det här viset medverkar till en politik som gör att vi får en mindre levande glesbygd i och med att det blir svårare med generationsväxlingar.

Vi anser att vi i högre grad bör stödja unga som vill ta över jordbruk och att jordbruket ska få hjälp att bli konkurrenskraftigt. I den bästa av alla världar borde det naturligtvis vara så att jordbruket fick vara nationellt och klara sig självt marknadsekonomiskt, men i dagsläget har vi ett system som gör att vi inte kan rycka undan stödet så här fort. Jag vill styrka den avvikande mening som jag har haft tidigare i den här frågan.

Anf. 115 ORDFÖRANDEN:

Jag tycker att vi ska försöka undvika att föra alltför långa diskussioner som egentligen hör hemma i miljö- och jordbruksutskottet. Jag upprepar nämndens ledamöters önskemål om överläggningar i miljö- och jordbruksutskottet.

Anf. 116 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):

Ordförande! Låt mig börja med frågan om en aktiv brukare. Som jag sade i går ställer jag och regeringen oss försiktigt positiva till förslaget om att direktstöd i större utsträckning ska riktas mot den aktiva brukaren. Det är, som jag också sade i går, i nuläget oklart hur det här ska utformas. Det beror bland annat på att det finns så enormt stora olikheter mellan olika delar av Europa. Även vi i regeringen behöver mer information för att kunna ta slutlig ställning i den här frågan.

Som jag ser det måste vi, inte minst från svensk sida, vara noggranna med att påpeka att det inte innebär en återkoppling av stöden så att vi får den koppling som vi hade tidigare. Därest någon sådan parameter införs måste vi också se till att vi inte får ökade administrativa kostnader eller bördor, vare sig för brukarna i fråga eller för de centrala administrationerna.

Det är det konkreta svar jag kan ge på den mycket berättigade frågan som kom från både Pyry Niemi och Bengt-Anders Johansson. Det ska inte vara någon återkoppling och inga ökade administrativa kostnader eller bördor vare sig för brukare eller för administrationen. Sedan får vi försöka utforma en definition som kan passa i ytterligheten Rumänien likväl som i den andra ytterligheten Tjeckien.

Förgröningen är inte föremål för överläggning eller debatt eftersom vi nu diskuterar den andra pelaren, och det är i den första pelaren som man för diskussionen om att förgröna den pelaren. Den andra pelaren är ju väldigt förgrönad redan i dag, inte minst i Sverige där vi lägger en stor andel av tillgänglig peng på gröna saker och miljö saker.

När det gäller stöd till småjordbruk kan jag bara återigen upprepa det som jag sade i min inledande föredragning. Det är viktigt att stimulera

omstrukturerings. Det är viktigt för Europas konkurrenskraft. I många områden av Europa behöver man säkert fortsätta att omstrukturera. Det är min bedömning att vi har kommit en bit på väg i vårt land, men det kommer att fordras många omstruktureringar i andra delar av Europa för att den europeiska konkurrenskraften ska bibehållas och utvecklas.

När det gäller LFA-diskussionen finns det två komponenter. Det är dels riktade stöd inom pelare 1, dels bibehållande av de stödmöjligheter som finns i den andra pelaren. Det är möjligen en svårighet att veta hur de här två ska förhålla sig till varandra, och jag har inget svar på det i dag. Men vi kan konstatera att vår position är att värna jordbruk även i de områden som vi i dag kallar för LFA-områden, eftersom de har naturgivna förutsättningar som inte är likadana som de förutsättningar som finns i de goda jordbruksbygderna.

Jag har däremot varit angelägen om att plocka bort de sociala faktorerna från LFA-diskussionen. De har gjort att väldigt stora områden i den centrala delen av Europa också har kunnat få LFA-stöd. Det beror inte på dåliga naturgivna förutsättningar, utan det beror på att man har velat stödja sociala faktorer, och det tycker jag att man ska stödja med nationell politik.

Frågan om direktstöd är över huvud taget inte föremål för överläggning vid det här tillfället. Jag har samma kommentar där som i den första frågan. Direktstöden ligger i första pelaren och nu är det alltså stöden i andra pelaren som vi diskuterar den här gången. Den diskussionen måste vi få återkomma till.

Anf. 117 ORDFÖRANDEN:

Jag sammanfattar och konstaterar att det finns en avvikande mening från Sverigedemokraterna av samma karaktär som förra gången, nämligen att direktstöden inte får tas bort i alltför snabb takt. I övrigt finns det stöd för regeringens upplägg inför de fortsatta förhandlingarna.

Vi går över till nästa punkt. Det är en övrig fråga, punkt 5, om skyddet av värphöns.

Anf. 118 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):

Ordförande! Kommissionen avser att återrapportera från ett expertmöte om genomförandet av värphönsdirektivet. Från den 1 januari 2012 kommer det inte att vara tillåtet att hysa värphöns i traditionella burar utan rede, sittpinne och sandbad. Det kommer fortsatt att vara tillåtet att hålla värphöns i inredda burar.

Sverige har, som ni väl känner till, redan ställt om. Det är viktigt för vår näring och för djurskyddet i Europa att förbudet inte senareläggs. Kommissionens slutsatser av mötet var att de flesta som var närvarande inte har någon senareläggning på agendan. Kommissionen har hela tiden varit mycket bestämd med att det inte blir tal om någon fördröjning av det här direktivet. Det har emellertid tidigare höjts röster för att senarelägga, men vid rubricerade möte var det bara en medlemsstat som fortfarande talade om en senareläggning.

Anf. 119 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen under punkt 5.

Vi har några ytterligare övriga frågor. Ministern kan väl gå igenom dessa tre övriga frågor.

Anf. 120 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):

Ordförande! Det finns några övriga frågor anmälda. Det handlar om att häva TSE-förbudet. Den frågan har Polen lyft upp. Polen begär i en skrivelse att arbetet skyndas på för att man ska kunna lyfta bort det nuvarande förbudet mot att utfodra icke-idisslare med animaliskt protein under vidmakthållande av det så kallade kannibalismförbudet, detta med hänvisning till vad kommissionen framförde i TSE-plan 2.

Vi i Sverige håller med Polen. Sverige framförde i samband med arbetet med rådsslutsatserna för TSE-plan 2 att en förutsättning för att lyfta bort foderförbudet är att tillförlitliga analyser och kontrollmetoder finns tillgängliga. Eftersom den begränsade omfattningen av animalieproduktionen gör att svenska foderanläggningar inte är specialiserade på foder för idisslare respektive icke-idisslare anser vi i Sverige emellertid att en toleransnivå för spår av fiskmjöl bör införas.

Nästa övriga fråga handlar om UNFF. Det är en rapport från det ungerska ordförandeskapet från FN:s skogsforums nionde session i New York. Den hölls i månadsskiftet januari/februari. Man säger att detta möte är viktigt när det gäller framtiden för världens skogar. Skogen spelar en avgörande roll för utveckling och fattigdomsbekämpning. Med detta möte öppnades också formellt det internationella skogsåret 2011.

Den tredje övriga frågan handlar om den 28:e konferensen för EU:s utbetalande myndigheter. Man har en konferens en gång per halvår, och en sådan konferens för de utbetalande myndigheterna arrangeras av aktuellt ordförandeskap. Detta var alltså den 28:e i ordningen. Konferensen berörde frågor om de utbetalande myndigheternas ekonomiska system samt om ekonomisk förvaltning av den europeiska garantifonden för jordbruk.

I övrigt diskuterades, som vanligt, kontrollbördan för de utbetalande myndigheterna, minimikrav för att få direktstöd samt hur jordbruksmarken i stödsystemet ska redovisas och kontrolleras. Ministerrådet ska alltså få en redovisning av slutsatserna från konferensen.

Jag är beredd att svara på nämndens frågor.

Anf. 121 JONAS SJÖSTEDT (V):

Jag har förstått att frågan om fiskeavtalet med Västsahara också kommer upp på måndag. Ministern nämnde i riksdagen i går att han skulle söka riksdagens mandat för att säga nej till avtalet på folkrättslig grund.

Jag välkomnar det beslutet. Jag tycker att det har varit en bra argumentation från ministern i offentligheten om varför vi ska inta den ståndpunkten. Jag uppskattar speciellt att ministern sade att han ska vara aktiv för att försöka få med sig andra länder för att uppnå en blockerande minoritet. Det kan vara svårt att få det – det inser även jag – men jag tycker att det är viktigt att ha direkta kontakter med andra medlemsstater. Även om det slutar med att fler länder säger nej utan att man uppnår en blockerande minoritet är det ett stort steg framåt med tanke på att det handlar om en ettårig förlängning av avtalet.

Jag vill uttrycka mitt stöd för den hållning som ministern har intagit i den här frågan.

2010/11:23
18 februari

Anf. 122 PYRY NIEMI (S):

Jag instämmer i Jonas Sjöstedts inlägg.

Anf. 123 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):

Ordförande! En möjlig A-punkt på rådsmötet på måndag är kommissionens förslag till förhandlingsmandat för att förnya protokollet till partnerskapsavtal om fisket med Marocko. Det rör sig alltså om ett mandat att inleda förhandlingar, inte själva avtalet eller protokollet.

Som ni väl känner till röstade Sverige 2006 nej i rådet till ett ianspråktagande av fiskeavtalet med Marocko. Det gjorde vi för att vi menar att avtalet inte är förenligt med folkrätten. Enligt folkrätten krävs att intäkterna från nyttjande av fiskeresurserna ska komma den sahariska befolkningen i Västsahara till del och att nyttjandet ska vara i samma befolknings intresse.

Sverige har inte fått ta del av underlag som möjliggör ett klarläggande av om intäkterna från avtalet kommer den sahariska befolkningen i Västsahara till del i enlighet med folkrätten. Sverige kommer därför, vid omröstning av förslaget, att rösta nej i brist på sådant underlag och analys.

För Sverige är det angeläget att ta del av en extern utvärdering av de miljömässiga, ekonomiska och sociala effekterna av avtalet för att kunna ta ställning till avtalet.

Jag kan meddela att det just nu pågår ett möte i Bryssel där den här frågan har avhandlats. Enligt mina medarbetare har frågan avgjorts, och det är ännu ingen majoritet för den blockerande minoritet som måste till för att vi ska kunna sätta oss emot inledandet av förhandlingarna. Sverige har alltså röstat nej. Det kommer troligen upp som en A-punkt på måndag.

Jag förmodar att nämnden får hantera det med en skriftlig procedur under helgen, eller hur nämnden nu väljer att göra.

Anf. 124 ORDFÖRANDEN:

Jag skulle tro att det blir ett skriftligt förfarande senare i dag.

Det uppstod alltså ingen blockerande minoritet?

Anf. 125 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):

Nej, det uppstod inte någon blockerande minoritet.

Anf. 126 ORDFÖRANDEN:

Vi hade en interpellationsdebatt i går, och vi har haft en diskussion här i dag. Jag tycker att vi ska vara lite återhållsamma när det gäller att gratulera regeringen till en bra ståndpunkt.

Anf. 127 JONAS SJÖSTEDT (V):

Jag beklagar att jag frestar på ordförandens tålamod.

Jag undrar om det går att få reda på vilka länder som lade ned sina röster och vilka som röstade nej.

2010/11:23
18 februari

Anf. 128 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):

Ordförande! Enligt det meddelande jag har fått har Sverige och Danmark röstat nej i Coreper. Tyskland, Storbritannien och Finland kommer troligen att lägga ned sina röster.

Anf. 129 ULF HOLM (MP):

Herr ordförande! Jag hade i stort sett samma fråga.

I går sade ministern att han skulle påverka andra länder, så jag undrade hur det arbetet gick. Det har jag delvis fått svar på. Jag hoppas att ministern jobbar under helgen för att övertyga några fler före måndag. Jag önskar lycka till med det arbetet.

Anf. 130 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen under Övriga frågor och tackar ministern med medarbetare.

Anf. 131 ORDFÖRANDEN:

Jag hälsar justitieministern med medarbetare välkomna till nämnden.

Finns det några A-punkter som nämndens ledamöter vill ta upp med ministern? Nej. Då lägger vi dem till handlingarna.

Anf. 132 Justitieminister BEATRICE ASK (M):

Dagordningspunkt 11 har blivit en A-punkt. Jag återkommer till den.

Anf. 133 ORDFÖRANDEN:

Det finns återrapporter från två möten, ett i december och ett i januari.

Anf. 134 Justitieminister BEATRICE ASK (M):

Rådsmötet den 2–3 december i Bryssel var det sista RIF-rådet under det belgiska ordförandeskapet. Mötesdagordningen var lång. Rådet fattade beslut i flera frågor. Rådet nådde en överenskommelse om en allmän inriktning när det gäller förslaget till direktiv om rätten till information i brottmål. Direktivförslaget har nu överlämnats till Europaparlamentet för behandling, och vi hoppas på ett slutligt antagande under våren.

Samma situation har vi när det gäller förslaget till direktiv om bekämpande av sexuella övergrepp mot barn. Som ni känner till är det en viktig fråga för Sverige, vilket jag också framförde vid rådsmötet.

Vi fattade beslut om att inleda förhandlingar med USA, Kanada och Australien om avtal som ska reglera överföring och användning av flygpassageraruppgifter. Kommissionen ansvarar för förhandlingarna och kommer regelbundet att återrapportera till rådet hur arbetet fortskrider.

Rådet fattade också beslut om att låta kommissionen inleda förhandlingar med USA om ett dataskyddsavtal. Avtalet ska användas vid överföring och behandling av personuppgifter i syfte att bekämpa brott. Frågan om formen för avtalet kommer att avgöras i ett senare skede när vi har förhandlingsresultat.

Det kan i slutändan bli fråga om antingen ett rent EU-avtal eller ett så kallat blandat avtal där både EU och de enskilda medlemsstaterna är avtalsparter. Vi återkommer till EU-nämnden när frågan blir aktuell för beslut.

I övrigt hänvisar jag till den skriftliga rapporten.

Anf. 135 KARL SIGFRID (M):

Ordförande! Jag tackar ministern för rapporten.

Jag har ett par frågor om punkt 5, direktiv om bekämpande av sexuella övergrepp mot barn. Det verkar som om diskussionen framför allt har handlat om artikel 21. På s. 8 i rapporten kan man läsa att Tyskland

gjorde ett inlägg som flera medlemsstater förhöll sig till på olika sätt. Jag tolkar det som att Tyskland inte ville ha några tvingande skrivningar om åtgärder för att blockera webbplatser. De ifrågasätter också den rättsliga grunden för den typen av regleringar. Min första fråga är: Hur förhåller sig Sverige till det?

På s. 9 står det att Sverige var nöjt med den formulering som presenterades. Hur lyder den formuleringen? Det finns inte någon bilaga där den finns med.

Anf. 136 Justitieminister BEATRICE ASK (M):

Det var en ganska allmän diskussion. Det är riktigt att det framfördes synpunkter från Tyskland i flera frågor.

Vi har intagit ståndpunkten att vi godtar de skrivningar som fanns i dokumentet eftersom de ger utrymme för den typ av frivilliga överenskommelser som vi har valt att använda i Sverige. Exakt hur skrivningen lyder har jag inte i huvudet. Jag återkommer naturligtvis med det med hjälp av mina medarbetare.

Anf. 137 ORDFÖRANDEN:

Vi tar fasta på att formuleringen kommer till nämnden och Karl Sigfrid.

Anf. 138 Justitieminister BEATRICE ASK (M):

Jag ska också rapportera från det informella ministermötet i Gödöllő. Det är en mycket liten ort en bit ute på landet.

Det ungerska ordförandeskapet har planerat för fyra ministerråd för rättsliga och inrikes frågor och ett informellt. Det informella ministermötet hölls några mil utanför Budapest den 20 och 21 januari. Vi diskuterade flera frågor. På inrikesministrarnas dagordning fanns frågor om inre säkerhet, integrerad gränsförvaltning och nästa finansiella långtidsperspektiv i EU. Till justitieministrarna ställde ordförandeskapet bland annat frågan hur man kan undanröja hinder för EU-medborgarna att utöva sina rättigheter. Under lunchen diskuterade vi hur man i EU-lagstiftningen kan förstärka den konkreta tillämpningen av EU:s stadga om de grundläggande rättigheterna. Jag återkommer till den frågan.

Ni har redan fått ta del av den skriftliga rapporten från mötet så jag nämner bara diskussionen om den inre säkerheten i EU och arbetet mot organiserad brottslighet.

Alla ministrar betonade vikten av att gå från ord till handling. Det var en väldigt tydlig markering från ministrarna att det pratas mycket och att man för allmänna resonemang men att det är viktigt med aktivitet och att man i praktiken använder de instrument man har beslutat om.

Vi var överens om att särskilt fokusera på bekämpandet av utnyttjande av barn, på IT-brottslighet och på hur vi ska minska möjligheten för kriminella att hantera, tvätta och placera brottsvinster. I diskussionen framhölls brottsofferperspektivet som viktigt. I mitt inlägg lyfte jag också fram brottsbekämpning utifrån perspektivet att det inte är en uppgift enbart för rättsväsendet. I samarbetet mot organiserad brottslighet kan flera andra organ och myndigheter göra stor nytta. I Sverige har vi till exempel Skatteverket och kommunerna. Jag underströk också att man

måste förhindra att ungdomar introduceras i kriminell verksamhet och utsätts för bland annat radikalisering.

Det ungerska ordförandeskapet säger sig prioritera frågor som rör organiserad brottslighet. Ambitionen är att i juni presentera ett förslag till handbok för arbete mot den typen av brottslighet.

I övrigt hänvisar jag även här till den skriftliga rapporten.

Anf. 139 ORDFÖRANDEN:

Vi lägger återrapporterna till handlingarna.

Vi går vidare till punkt 3, Bulgariens och Rumäniens anslutningsprocess till Schengenområdet. Det är en diskussionspunkt.

Anf. 140 Justitieminister BEATRICE ASK (M):

Den här dagordningspunkten rör Bulgariens och Rumäniens anslutning till Schengen. Vi har i den skriftliga informationen beskrivit grunderna i Schengensamarbetet och hur anslutning av nya stater går till. Jag upprepar det inte här utan hänvisar till det skriftliga materialet.

Sammanfattningsvis kan man säga att när nya stater ska anslutas till Schengenområdet granskas deras förmåga att tillämpa Schengenregelverket på ett korrekt sätt. Man tittar på förmågan att upprätthålla en bra gränskontroll mot tredjeland och förmågan att samarbeta med polis i andra Schengenländer. Man tittar också på hur man utfärdar viseringar, kontrollerar nivån på dataskydd och användningen av Schengens informationssystem.

Rumänien och Bulgarien har visat sig klara av de här momenten på ett godtagbart sätt, men det finns vissa kvarvarande brister när det gäller Bulgariens landgräns. Där har Bulgarien en åtgärdsplan för att komma till rätta med bekymren.

Det som komplicerar bilden är emellertid vad som har framkommit i den särskilda övervakningsmekanism som har gällt för Rumänien och Bulgarien sedan de blev EU-medlemmar. Övervakningsmekanismen inrättades för att se hur de här länderna klarar av att fortsätta reformeringen av sina rättsväsenden och bekämpa korruption, som är ett stort problem i de länderna. I de rapporter om reformarbetet som kommissionen har tagit fram inom ramen för övervakningsmekanismen har man visat på brister i både Rumäniens och Bulgariens korruptionsbekämpning och i bekämpningen av organiserad brottslighet.

Det har förstås väckt oro bland flera medlemsstater. Två länder, >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<< har reagerat så att man i brev till kommissionen ifrågasatt om Bulgarien och Rumänien redan i mars är redo för en anslutning till Schengen. Jag kan en passant säga att det på det informella ministermötet var många diskussioner vid sidan av förhandlingarna i de här frågorna från Rumäniens och Bulgariens sida och mellan andra länder. Här finns det mycket resonemang.

Mot bakgrund av invändningarna, främst mot bakgrund av att det kvarstår tekniska brister avseende Bulgariens landgräns, kommer något beslut om Schengeninträde inte att fattas vid det här rådsmötet. I stället ska vi diskutera problematiken och se vad vi kan göra för att lösa frågan. För mig är det alltför tidigt att ha en bestämd uppfattning om regeringens

2010/11:23

18 februari

position när det gäller både rimlig tidpunkt för ländernas Schengen-anslutning och vilka åtgärder man kan och bör vidta innan.

Vi måste ha förståelse för att Rumänien och Bulgarien vill att deras medborgare får samma rättigheter till fri rörlighet som övriga EU-medborgare, men vi måste samtidigt hantera de risker som kan uppstå om nödvändiga reformer mot till exempel korruption inte genomförs.

Jag tänkte därför gå in i diskussionen med grundförutsättningen att vi ser positivt på de framsteg som har gjorts när det gäller specifika förbättringar, samtidigt som jag tänker framhålla nödvändigheten av att arbetet med reformeringen fortsätter. Det är viktigt att inte stänga dörrar till de här länderna. Det är nästan det sämsta som kan hända, de ligger där de ligger, utan vi bör se till att de fortsätter arbetet med att ta itu med en del problem. Då måste vi hitta någon typ av avvägning i detta.

Schengensamarbetet bygger på ett ömsesidigt förtroende mellan länder emellan. Om man saknar det förtroendet i något hörn måste vi naturligtvis identifiera oron och frågorna och åtgärda problemen. Samtidigt ska vi, inte minst som ett litet medlemsland, stå upp för att Schengeninträde har kriterier i dag som ska respekteras. Vi vill undvika att få en ordning i EU där man behandlar olika länder på olika vis. Det här kommer att bli en svår och väldigt känslig fråga.

Ett förslag som har nämnts för att lösa problemet är att en arbetsgrupp ska ta fram en ny färdplan för anslutningen nu när det framstår som klart att det tidigare målet om anslutning i mars inte kan nås. Det tycker jag att vi skulle kunna acceptera. Jag säger det lite mjukt därför att jag inte riktigt tagit ställning i alla detaljer.

En annan fråga som kan komma upp gäller antagande av rådsslutsatser när det gäller i första hand Rumänien som har avslutat sin utvärderingsprocess. Jag bedömer att vi kan acceptera sådana slutsatser förutsatt att de inte går längre än att konstatera att Rumänien har klarat de tekniska Schengenkriterierna.

Här har vi en fråga som måste diskuteras. Det kommer inte att fattas beslut, och det är en avvägning mellan att stå fast vid de kriterier som finns och att se problemen och hantera dem på ett ansvarsfullt sätt.

Det är ungefär vad jag kan säga i dag i den här frågan.

Anf. 141 MARGARETA SANDSTEDT (SD):

Ordförande! Tack, ministern, för föredragningen!

Jag delar inte ministrarnas tilltro till de här ländernas reformarbete inrikes. Jag anser inte att det heller ska göras något ställningstagande till förmån för dessa länders tillträde till Schengen. Utifrån det vill jag anmäla avvikande mening.

Anf. 142 ORDFÖRANDEN:

Ni motsätter er alltså att Rumänien och Bulgarien blir medlemmar i Schengen nu, eller är det aldrig?

Anf. 143 MARGARETA SANDSTEDT (SD):

Det är någonting som kommer att komma senare.

Anf. 144 JONAS SJÖSTEDT (V):

Jag tycker att regeringen verkar ha en klok politik på det här området. Man får avvakta och se utvecklingen. Man måste ha villkor för inträdet så att det fungerar.

Finns det någon som helst diskussion om att låta ett av länderna ingå i Schengenavtalet? Eller är det uppbyggt så att de har en landgräns mellan sig som Schengenanpassas och som gör att de måste komma in samtidigt i Schengenområdet?

Anf. 145 Justitieminister BEATRICE ASK (M):

Det är inte fråga om min tilltro till att man uppfyller reglerna, utan det har gjorts en utvärdering av Schengenkriterierna i särskild ordning. Där säger man att länderna tekniskt uppfyller reglerna. Jag konstaterade att inom ramen för den särskilda utvärderingsmekanismen finns det rapporter gjorda som pekar på bristande resultat och att man har gjort för lite. Jag bara redovisar att så är fallet och att det finns skäl att ta intryck av det i den bedömning som så småningom ska göras.

I frågan om man kan separera länderna lämnar jag ordet till Lars Werkström.

Anf. 146 Ambassadör LARS WERKSTRÖM:

Det korta svaret är att de behandlas som ett paket av det enkla skälet att de har en gemensam gräns. Ska man släppa in det ena landet men inte det andra måste man bygga upp en ny gränskontroll dem emellan, och det vill man helst undvika, för det är en stor apparat.

Anf. 147 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns en avvikande mening från Sverigedemokraterna som avvisar Schengenmedlemskap för de här två länderna för närvarande. I övrigt finns det stöd för regeringens här redovisade upplägg inför de fortsatta förhandlingarna.

Punkt 10 handlar om strategin för inre säkerhet i Europeiska unionen i funktion. Det är en beslutspunkt.

Anf. 148 Justitieminister BEATRICE ASK (M):

Herr ordförande! Med utgångspunkt i den strategi för EU:s inre säkerhet som antogs under rådet när Spanien hade ordförandeskapet våren 2010 presenterade kommissionen i november samma år en handlingsplan som fick formen av ett så kallat meddelande. Inför RIF-rådet i december informerades EU-nämnden om det.

Handlingsplanen, som kallas EU:s interna säkerhet i praktiken, är avsedd att konkretisera de övergripande mål som anges i säkerhetsstrategin. Ordförandeskapet har nu presenterat ett förslag till rådsslutsatser som i huvudsak bara noterar meddelandet om handlingsplanen och ger rådets uttryckliga stöd för dess innehåll och prioriteringar. I slutsatserna pekas den stående kommittén för inre säkerhet, COSI, ut som huvudansvarig för implementeringen av strategin.

Sverige anser att kommissionens meddelande är en bra grund för att konkretisera de ambitioner som uttrycks i den interna säkerhetsstrategin. Det finns därför ett värde i att anta dessa rådsslutsatser, inte minst för att

visa hur viktigt det är att alla medlemsstater står bakom den övergripande inriktningen för det fortsatta arbetet.

Anf. 149 MARGARETA SANDSTEDT (SD):

Herr ordförande! Vi ser naturligtvis en nytta med en säkerhetsstrategi i EU överlag. Men när man kräver någon form av beredskap, särskilt militär sådan, är vi väldigt tveksamma till det. Kriser som uppstår måste kunna hanteras där de finns, från fall till fall.

Vi vill stryka från rådsslutsatserna frågan om Europas motståndskraft mot kriser och katastrofer som står på s. 4 och även det som handlar om försvarspolitik på s. 5. Där anmäler vi avvikande mening.

Anf. 150 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns stöd för regeringens position under punkt 10 men med avvikande mening från Sverigedemokraterna såsom Margareta Sandstedt här har redovisat.

Punkt 11 har blivit en A-punkt.

Anf. 151 Justitieminister BEATRICE ASK (M):

Det är helt riktigt, men jag vill gärna kort redogöra för vad den innehåller eftersom jag tycker att den är viktig.

Kommissionen antog i oktober 2010 en strategi för ett effektivt genomförande av EU:s stadga om de grundläggande rättigheterna. Den bygger på målsättningen att EU bör föregå med gott exempel när det gäller att göra de grundläggande rättigheterna verkningfulla.

På det informella RIF-rådet diskuterades frågan om rådets roll för att genomföra stadgan, och inför mötet redovisades det underlag som låg till grund för diskussionerna.

Jag framhöll vid mötet att för oss är det viktigt att vi får ett fullgott skydd för grundläggande rättigheter i alla delar av EU men att det även är betydelsefullt att vi undviker dubbelarbete vid samarbete med berörda institutioner och organ. Det framgick att medlemsländerna inte önskar ett nytt system eller en ny struktur. I den information ni fick fanns det lite antydningar om att man skulle ha ytterligare en ny variant av formell prövning, institution eller så.

Den diskussion som vi hade, och som var ganska spännande och spänstig, handlade om att vi tycker att den granskning av EU-förslag som behöver göras utifrån grundläggande rättigheter delvis görs i den ordning vi har i våra nationella parlament och med hjälp av fria medier och annat och att det snarast är transparens som är viktig för att få en granskning och en försäkran om att förslaget uppfyller det hela.

Det som var roligt och som jag gärna vill berätta för er är att det var andra länder som tog upp det arbete vi har bedrivit för öppenhetsförordning och transparens i EU-systemet och pekade på att det är mer verkningfullt när det gäller att säkra grundläggande rättigheter, att de finns med i arbetet i olika frågor. Det tyckte jag var lite spännande och intressant. Det visade att man hade noterat att vi arbetar med detta.

Jag delar dessutom slutsatsen att det inte är nya strukturer och formella prövningar som krävs i EU-systemet för att säkra grundläggande rättigheter, utan vi har bra ordningar för det, men öppenheten finns det alltid mer att göra med.

Anf. 152 BILLY GUSTAFSSON (S):

Tack, ministern, för genomgången! Trots att det här är flyttat till att bli en A-punkt skulle jag vilja redovisa några reflexioner kring framför allt vårt inre arbete.

Vi står inför ministerrådsmöte nästa vecka, och jag inser att både på den här punkten och på nästa punkt hade det varit önskvärt om vi hade haft en överläggning mellan KU och regeringen. Nu åvilar det utskottet att ta initiativ till en överläggning. Jag riktar inte någon kritik utan mer reflekterar över situationen. Vår ordning förutsätter ju att man vet att frågor är på gång och var de ligger i processen. Det är mycket möjligt att jag har fått impulser som jag har missat. I så fall är det bara att beklaga.

När det gäller nästa punkt har vi i och för sig fått en information i utskottet från ministern. Där skulle jag kanske ha tagit initiativ och begärt en överläggning, men den punkten kan jag återkomma till om en liten stund.

Här gäller det verkligen att få två plus två att bli mer än fyra, för här är det en vinn-vinn-situation för regeringen och för riksdagen. Det är inte så lyckligt ur vare sig saksynpunkt eller hanteringssynpunkt när vi hamnar i situationen att det hade varit önskvärt att vi hade gjort på ett annat sätt. Därför vore det bra om vi kunde ge varandra en hand, för det är ni som har spelplanen på ett annat sätt än vad jag som enskild ledamot i ett utskott har.

Alldeles oberoende av detta kunde det vara intressant att också få en uppfattning i sak. Jag tycker att det här är oerhört viktiga frågor. Det är så lätt att vi slår oss för bröstet och tycker att mänskliga rättigheter är vi jättebra på. Det är väl bara att erinra om hur vissa befolkningsgrupper behandlas. Ta bara romerna som ett exempel. Jag vet att det ungerska ordförandeskapet håller på att ta fram förslag till åtgärder för att förbättra romernas situation och att de återkommer någon gång senare under våren. Där har vi väl inte heller så där jättemycket att slå oss för bröstet för i Sverige. Och det blåser ibland en del kalla vindar, tycker jag, i vårt land som gör att det finns anledning att observera de här frågorna.

Jag har tittat lite hastigt på innehållet i det här, och vad jag förstår känns det som att vi inte har några som helst problem att instämma i och understryka vad ministern sade tidigare och också i vad som står i underlagen.

Jag vill gärna ha en kommentar.

Anf. 153 Justitieminister BEATRICE ASK (M):

Vi har alltid all anledning att fundera över det inre arbetet. Jag tror inte att någon har missat någon signal. Sanningen när det gäller de här ärendena är att vi ofta får informationen väldigt sent.

Vi hade ett underlag inför lunchdiskussionen som vi kunde redovisa för EU-nämnden, men den tog sig andra uttryck, för det blev mer av en öppenhetsdiskussion. Och det kan nog ingen rå för, för när politiker träffas, i synnerhet i en mindre krets som det blir under luncherna, kan diskussionerna utvecklas. Då är det väldigt svårt att vara förberedd.

När vi från regeringens sida ser att det finns kontroversiella ståndpunkter, sådant som verkligen är centralt, gör vi vad vi kan för att få en ordentlig förankring i riksdagen och i de berörda utskotten, men det finns nog mer att göra. Jag tar självklart med mig den synpunkten.

När det sedan gäller det som hanterades här och tillämpningen av de grundläggande rättigheterna och dess stadga i EU har ordförandeskapet nu lagt fram förslag till rådsslutsatser för att säkerställa ett bra arbete. Där är utgångspunkten att den arbetsgrupp som har ansvar för de här frågorna ska ta fram riktlinjer för det kontinuerliga arbetet för att stämma av att de faktiskt finns med. Det är lite grann en metodhandbok, om man får kalla den för det, eller riktlinjer för det dagliga arbetet för att frågorna inte ska missas i den ordinarie verksamheten. Det var också vad vi ministrar tyckte, för krånglar man till det för mycket blir det inte gjort. Tanken är att man ska använda riktlinjerna i det löpande arbetet för att just säkra att frågorna finns med.

De olika delarna av EU-institutionerna har också möjlighet att ta till sig den expertkunskap som finns hos EU:s byrå för grundläggande rättigheter. Den har mycket kunskaper i de här frågorna. Det vi inte ville se, och det tror jag är helt riktigt, är att de skulle få ägna huvuddelen av sitt arbete åt löpande kontroll och att det skulle försena ärenden, utan att man verkligen använder den expertkunskap som finns där när det är befogat och ärendena är mer komplicerade.

Ni fick inte en fullödlig information tidigare, men det var inte så lätt att få till. Jag kände mig också överraskad, och lyckligt överraskad, av att man hade uppmärksammat att vi har drivit ett arbete på området. Men jag ska fundera vidare på kontakterna.

Anf. 154 ORDFÖRANDEN:

Det här skulle normalt sett bli en A-punkt som vore föremål för skriftligt samråd under helgen, men vi kan ju klubba beslutet nu.

Jag finner att det finns stöd för regeringens beslut under punkt 11.

Vi går vidare till punkt 12, som också är en KU-relaterad fråga, om skyddet av personuppgifter i Europeiska unionen.

Anf. 155 Justitieminister BEATRICE ASK (M):

Eftersom det har blivit en A-punkt hänvisar jag till det skriftliga materialet.

Anf. 156 BILLY GUSTAFSSON (S):

Jag har bara en fråga. Den här punkten har jag varit inne på, till skillnad från punkten innan, och vi hade en ganska omfattande diskussion. Utan att ge mig in i alltför mycket teknikaliteter handlar det om val av olika modeller och den så kallade missbruksmodellen.

Jag blir inte riktigt klok på det underlag vi har fått. Jag uppfattar att vi är helt ensamma, eller bra nära, när det gäller vårt förslag. Vad jag är nyfiken på är vad som är invändningen mot vårt förslag, för vi var ju helt överens om att det var den modellen vi ville ha.

Anf. 157 Rättssakkunnige DAVID TÖRNGREN:

I rådsslutsatserna som ska antas som en A-punkt står det ingenting om vilken modell som ska användas i det kommande regelverket.

Regeringen har i ungefär tio år verkat för att införa en missbruksmodell på EU-nivå. Arbetet har intensifierats under den senaste tiden, sedan det blev känt att EU:s regelverk skulle reformeras.

Det första steget i arbetet för att påverka kommissionen och alla medlemsstater är att få en förståelse för behovet av en annan reglering än den som finns i dag. Det arbetet är väldigt svårt, för Sverige står ganska ensamt på den här punkten. Det är egentligen inga andra länder som har identifierat behovet av en annan modell än den som finns i dag. Men arbetet fortsätter.

Anf. 158 MARGARETA SANDSTEDT (SD):

Ordförande! På punkten om personuppgifter anser vi att det kan bli ett hot mot de svenska grundlagarna och offentlighetsprincipen. Vi är i princip emot alla former av sådan överstatlighet. Vi vill att man ska vara försiktig med det här och anmäler avvikande mening på den här punkten.

Anf. 159 Justitieminister BEATRICE ASK (M):

Vi har ju dataskyddsregler och överenskommelser redan i dag. Frågan är om man kan förbättra dem inom EU, vilket alltid är bra om man kan göra. Det är vad det handlar om, och jag tycker att det är ganska viktigt.

Anf. 160 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns stöd för regeringens ståndpunkt i denna fråga, dock med avvikande mening från Sverigedemokraterna, som motsätter sig överstatlighet i frågan.

Vi går vidare till punkt 13 om avtalet mellan EU och USA. Det är en informationspunkt.

Anf. 161 Justitieminister BEATRICE ASK (M):

Det är som sagt en informationspunkt. Avtalet mellan EU och USA om informationsutbyte inom ramen för det så kallade terroristspårningssystemet, TFTP, trädde i kraft den 1 augusti förra året efter det att även Europaparlamentet hade godkänt det.

Enligt avtalet ska dess tillämpning regelbundet ses över. Särskilt ska man utvärdera bestämmelserna om skyddsåtgärder, kontroller och ömsesidighet i avtalet.

Europol förväntas ge information om den första översynen, som ska göras efter sex månader med det här avtalet. Vi ska lyssna till informationen och får återkomma om det framkommer något som vi behöver berätta om.

Anf. 162 MARGARETA SANDSTEDT (SD):

Ordförande! Vi är i grunden för ett mellanstatligt samarbete när det gäller det mesta. Jag vill bara meddela att vi ville kompromissa om den här saken. Det är ändå ett allvarligt hot. Jag vill anmäla det som en synpunkt.

Anf. 163 ORDFÖRANDEN:

Jag ber att få tacka för informationen under punkt 13.
Vi går till punkt 14, som tydligen gäller en webbplats.

Anf. 164 Justitieminister BEATRICE ASK (M):

Jag hänvisar till det skriftliga underlaget.

Anf. 165 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns stöd för regeringens position under punkt 14.
På punkt 15 är vi inne på övriga frågor. Vi börjar med punkt 15 a.

Anf. 166 Justitieminister BEATRICE ASK (M):

Vi ska få en rapport presenterad om åminnelsen av brott som begåtts av totalitära regimer. Bakgrunden till rapporten är en uppmaning från rådet i samband med rambeslutet om bekämpande av rasism och främlingsfientlighet från 2008. Då uppmanades kommissionen att inom två år rapportera till rådet om det behövdes ytterligare ett instrument för att täcka in brott som begåtts på andra grunder än de som fanns i rambeslutet. Det skulle till exempel kunna vara fråga om förnekelse av sådana övergrepp som skedde under stalinismen.

Kommissionen kommer i rapporten fram till att det i nuläget inte finns utrymme för att ta fram något ytterligare instrument. Inte heller i övrigt innehåller rapporten några konkreta förslag.

Det är en information som vi ska få från kommissionen. Jag förutser inte att det blir någon stor diskussion, men det återstår att se. Jag ber i vart fall att få hänvisa till det skriftliga materialet.

Anf. 167 ORDFÖRANDEN:

Vi går vidare till punkt 15 c.

Anf. 168 Justitieminister BEATRICE ASK (M):

Jag ber att få hänvisa till det skriftliga materialet.

Anf. 169 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen under punkterna 15 a och 15 c.

Vi går vidare till punkt 17 om domstols behörighet etcetera. Det är en informationspunkt.

Anf. 170 Justitieminister BEATRICE ASK (M):

Bryssel I-förordningen är det viktigaste instrumentet på civilprocessrättens område, och den är generellt tillämplig i privaträttsliga tvister.

I förordningen finns bestämmelser om hur en dom meddelad i en medlemsstat kan göras verkställbar i en annan medlemsstat genom ett särskilt domstolsförfarande. Förordningen innehåller också regler om vilken domstol som ska vara behörig att pröva en gränsöverskridande tvist.

Nu har kommissionen lagt fram ett förslag till revidering av förordningen. De ändringar som föreslås ska göra det enklare att verkställa domar i EU och förenkla handläggningen av gränsöverskridande tvister. Nu ska man som huvudregel kunna verkställa en dom i en annan med-

lemsstat utan att det behövs någon särskild verkställbarhetsförklaring från domstol. En annan nyhet är att reglerna om vilket lands domstol som ska pröva ett mål ska gälla även om svaranden har hemvist utanför EU.

Förhandlingar om förslaget har kommit i gång på tjänstemannanivå. Kommissionen kommer att presentera förslaget för ministrarna vid vårt ministerrådsmöte nästa vecka. Något ställningstagande är alltså inte aktuellt vid det här rådsmötet.

Anf. 171 CARINA OHLSSON (S):

Herr ordförande! I civilutskottet ska vi ha samråd om detta den 3 mars, men jag undrar en sak nu. Jag ser att det handlar om de ekonomiska och arbetsrättsliga områdena. Jag vill dock förvissa mig om att det inte handlar om det familjerättsliga området. Jag har inte kunnat hitta något om det, men skulle det gälla även det familjerättsliga området får det en annan karaktär.

Anf. 172 JONAS SJÖSTEDT (V):

Ordförande! Det är ett principiellt viktigt och intressant förslag. Det kan få en del följdverkningar som är viktiga att fundera över i förhand. Vi har ingen avvikande mening nu. Det ska som sagt vara en överläggning i civilutskottet, så vi återkommer till detta beroende på hur det utformas.

Jag undrar om ministern kunde belysa detta med de andra rättssäkerhetsgarantierna som man vill ha när man avskaffar kravet på verkställbarhetsförklaring. Kan ministern också säga något om den möjliga konflikten med tryck- och yttrandefrihet som man nämner i bakgrundsmaterialet? Vilka potentiella risker finns där och hur tänker man undvika dem?

Anf. 173 Justitieminister BEATRICE ASK (M):

Familjerätten ligger inte i detta, tack och lov. Det är nog krångligt ändå. Vår tjänsteman som hanterar frågan kanske kan reda ut det hela.

Anf. 174 Rättssakkunnige ERIK TIBERG:

Familjerätten faller utanför Bryssel I-förordningens tillämpningsområde. Tidigare har underhållsskyldighet omfattats av Bryssel I-förordningen, men där finns nu en särskild förordning som kommer att träda i kraft i maj eller juni i år. Det innebär att den tar över.

Anf. 175 Justitieminister BEATRICE ASK (M):

När det gäller yttrandefrihetsfrågorna innehåller förslaget ett undantag från kravet på verkställbarhetsförklaring för mål som gäller skadestånd för kränkning av person eller privatliv. I det undantaget inkluderas enligt förslaget förtal. För mål som omfattas av undantaget kommer kravet att gälla som förut.

En anledning till att kommissionen har brutit ut dessa mål är att det finns olika traditioner i medlemsstaterna för hur man löser sådana frågor. För svensk del är det viktigt att ändringarna i förordningen inte försvårar möjligheterna att upprätthålla de skilda lösningar vi har när det gäller tryck- och yttrandefrihet.

Vi kommer nog att följa detta under förhandlingarna och agera för att åstadkomma ett tillräckligt skydd för regleringen. Vi har givetvis fokus på frågan, och den är otroligt viktig. Vi måste ofta hålla koll på det, så vi är observanta och följer med.

Anf. 176 JONAS SJÖSTEDT (V):

Det handlar till exempel om att den tyska förtalslagstiftningen är mycket starkare än den svenska. Det innebär att pressfriheten inte ska få genomslag med direkt rättsverkan i Sverige; det är det man ska undvika.

Anf. 177 Justitieminister BEATRICE ASK (M):

Det finns flera olika aspekter. Kanske Erik Tiberg vill lägga till något.

Anf. 178 Rättssakkunnige ERIK TIBERG:

Som det är nu finns det ett undantag för förtalsdomar i det förslag som föreligger. Det är att det krav på verkställbarhetsförklaring som gäller i dag alltså ska gälla på förtalsområdet. Det är möjligt att det undantaget inte är heltäckande så att det träffar hela vår TF-YGL-reglering, men vi ska verka för att det blir ett så heltäckande skydd som möjligt och fokus på den frågan.

Anf. 179 ORDFÖRANDEN:

Det står ingen mer på talarlistan. Vi tackar för informationen under punkt 17.

Vi går vidare till punkt 18.

Anf. 180 Justitieminister BEATRICE ASK (M):

Jag informerade om detta direktiv inför rådsmötet i november förra året. Syftet med direktivet är, som ni säkert minns, att skapa en mer heltäckande strafflagstiftning för att bekämpa angrepp mot informationssystem.

Vi fick i november ett förslag från kommissionen, och sedan dess har förhandlingarna påbörjats i arbetsgruppen. Man har inte nått några konkreta resultat ännu.

Ordförandeskapet väntas nu lämna information om hur förhandlingarna har fortskridit. Några ställningstaganden från vår sida är alltså inte aktuella. Jag hänvisar till det skriftliga materialet.

Anf. 181 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen under punkt 18.

Vi går till punkt 19 som är en informationspunkt om direktiv om rätten till information i brottmål.

Anf. 182 Justitieminister BEATRICE ASK (M):

Rätten till information i brottmål är högt prioriterad för oss. Det är glädjande att det är frågor som prioriteras på EU-nivå och att arbetet enligt den färdplan som förhandlades fram under det svenska ordförandeskapet fortskrider.

Vi kommer att få en redovisning av läget i förhandlingarna om direktivet. Som jag tidigare har nämnt i nämnden nådde man i december förra året en överenskommelse om den allmänna inriktningen. Det har därefter överlämnats till Europaparlamentet för behandling.

Jag hoppas att Europaparlamentet ska lämna sitt yttrande utan förseningar så att förhandlingarna kan komma i gång, men hur det blir vet vi inte än. Jag ser fram emot en överenskommelse med parlamentet, gärna i första behandlingen. Vi får se hur det går.

Anf. 183 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen under punkt 19.

Vi går vidare till punkt 20. Det är också en informationspunkt.

Anf. 184 Justitieminister BEATRICE ASK (M):

Kommissionen föreslog den 2 februari i år ett direktiv om hantering av flygpassageraruppgifter inom EU för att bekämpa allvarliga brott, till exempel terroristbrott. Som en del av er kanske minns förhandlade vi tidigare fram ett förslag till rambeslut om precis samma sak, men Lissabonfördraget gör att vi behöver få det på ny rättslig grund.

Syftet med förslaget är att kunna hindra och utreda allvarliga brott. Enligt förslaget ska medlemsstaternas brottsbekämpande myndigheter under vissa förutsättningar få tillgång till vissa flygpassageraruppgifter. För närmare detaljer hänvisar jag till det skriftliga materialet.

Jag välkomnar kommissionens förslag om hur man ska få tillgång till denna typ av uppgifter. Vår bedömning är att en EU-gemensam överenskommelse kan effektivisera bekämpningen av den grova organiserade brottsligheten och samtidigt förstärka rättssäkerheten genom en harmonisering av regelverket.

Kommissionen ska nu presentera det nya förslaget för oss i rådet. Därefter ska förslaget förhandlas av medlemsstaterna. Vi återkommer därför till er under förhandlingarna.

Anf. 185 JONAS SJÖSTEDT (V):

Det är kanske lite tidigt i processen, men det finns tydliga integritetsaspekter på detta. Vilken sorts uppgifter ska lagras och hur länge, och vem ska ha tillgång till dem?

Hur ser spänningsfältet ut i ministerrådet? Finns det stor oenighet om vem som ska ha tillgång till uppgifter och så vidare eller är det någorlunda samsyn?

Anf. 186 MARGARETA SANDSTEDT (SD):

Herr ordförande! Vi har haft lite vånda i partiet när det gäller dessa saker. Vi är i grunden för mellanstatlighet, men ibland ser verkligheten tyvärr ut som den gör. Vi är därför på denna punkt, precis som den tidigare, villiga att kompromissa om integriteten. Vi står ju inför stora och allvarliga globala problem med brottslighet. Jag ville bara tydliggöra vår ståndpunkt.

Anf. 187 KARL SIGFRID (M):

Kan man anta att övergången från enhällighet till kvalificerad majoritet leder till några förändringar i substans?

Anf. 188 Justitieminister BEATRICE ASK (M):

Ni ställer svåra frågor. Det är för tidigt att säga hur det ser ut med spänningen mellan medlemsstaterna. Vi kom ganska långt tidigare, och då var det inte några större bekymmer. Det råder något slags enighet om en medelväg. Dessutom är det ett starkt tryck från alla medlemsstater att hävda integritetsaspekterna. Det har varit uppe i många diskussioner i rådet. Jag vet inte ännu hur det blir denna gång, om man gör omtag eller något. Det återstår att se.

Hur förslaget kommer att se ut i detalj, apropå att en del ser behovet av detta, vet vi först när vi kommer in i substansförhandlingarna.

Om det kan bli annorlunda med andra beslutsregler är det svårt att säga, och jag ska nog inte ägna mig åt det i EU-nämnden. Det finns helt klart en del medlemsstater som är beredda att gå väldigt långt i vissa frågor, framför allt de som varit hårt drabbade av terroristattentat. Om de kan åstadkomma en majoritet som täcker in flertalet medlemsländer är jag osäker på. Låt mig återkomma till det.

Det förslag som finns är snarlikt det som skulle tas med enhällighet. Den attityd som har funnits i ministerrådet har varit att vi inte i onödan ska riva upp och ställa om det vi redan har förhandlat fram och blivit överens om. Hittills har den attityden hållit i sig. Det återstår att se om den gör det i detta, men jag tror det och förlitar mig på det. Det finns så mycket att arbeta med framåt, så varför hålla på och riva upp det vi redan arbetat fram?

Jag lovar att berätta när jag återkommer hur det blev. Vi ska ju inte fatta något beslut nu.

Anf. 189 SUSANNA HABY (M):

Vad gäller för andra transportslag än flyg, till exempel båtar och tåg? Flyget är bara en liten del. Ju mer vi täcker in det området, desto större blir anledningen att ta till andra transportvägar. Förs det någon diskussion om det?

Anf. 190 Justitieminister BEATRICE ASK (M):

Det finns mycket att göra på detta område. Flyget har ju blivit uppmärksammat på grund av ett antal händelser. När det gäller säkerhetsfrågor finns det väl en hel del där man är glad att alla sidor tycks ha glömt bort att det finns andra transportslag. Det finns mer att göra på de områdena, men det här gäller flyget. Det är mot bakgrund av konkreta händelser.

Anf. 191 ORDFÖRANDEN:

Ingen ytterligare står på talarlistan. Vi tackar för informationen under punkt 20.

Under Gemensamma kommittén finns punkt 3 om SIS II.

Anf. 192 Justitieminister BEATRICE ASK (M):

Det finns inget nytt att berätta. Jag har i uppdrag att varje gång rapportera om SIS II, men jag har inget att säga.

Anf. 193 ORDFÖRANDEN:

Då tackar vi för informationen under punkt 3.

Vi går vidare till punkt 4. Det är en informationspunkt om Frontex.

Anf. 194 Justitieminister BEATRICE ASK (M):

Under denna punkt ska Frontex presentera sitt arbetsprogram för 2011. Programmet är redan antaget av Frontex styrelse, så genomgången är en ren information. Ni har fått arbetsprogrammet för kännedom.

Programmet för 2011 är relativt likt det som gällde förra året. Frontex verksamhet har fokus på gränserna i sydöstra Europa. Vi vet fortfarande inte vilka andra frågor som Frontex vill informera om vid mötet. En tänkbar fråga är den pågående RABIT-insatsen vid landgränsen mellan Grekland och Turkiet. Insatsen påbörjades den 2 november och beräknas pågå till den 2 mars. RABIT-teamet omfattar nästan 200 gränskontrollanter. Sverige har bidragit med tre poliser och två kustbevakare. Jag har förstått att situationen vid gränsen är svår på många sätt, inte minst humanitärt. Jag är glad över att våra myndigheter har kunnat vara på plats och hjälpa till. Att det krävs många insatser är tydligt.

Jag kan också tänka mig att Frontex vill informera om sin syn på de ändringar som föreslås i Frontexförordningen om samarbetet med länder utanför EU. Vi får återkomma med en rapport om det.

I anslutning till det kommer vi nog också att få upp frågor som rör utvecklingen i Nordafrika. Vid Corepermötet i går meddelade ordförandeskapet att man planerar att sätta upp en ny punkt på dagordningen. Vi har inte fått mer information och har därför inte kunnat informera er. Det gäller dock utvecklingen i Nordafrika och det höga migrationstrycket på Italien. Ungefär fem och ett halvt tusen tunisier har den senaste veckan tagit sig till den lilla italienska ön Lampedusa.

Ordförandeskapet ska nu arbeta fram ett arbetspapper som grund för diskussioner på mötet. Vi vet ännu så länge inget om innehållet i detta papper, utan vi får helt enkelt vänta och se. Det är dock viktigt att diskutera hur situationen i Nordafrika ska hanteras.

Anf. 195 JOHAN LINANDER (C):

Frågan var om det fanns anledning att göra förändringar i arbetsprogrammet på grund av händelserna i Nordafrika. Jag tyckte att jag fick svar på det.

Anf. 196 KERSTIN HAGLÖ (S):

Jag hade ett stort frågetecken kring vilka andra frågor som Frontex eventuellt skulle ta upp. När justitieministern säger att de eventuellt kommer att lyfta upp förslagen i Frontexförordningen är det väldigt klart var Socialdemokraterna står i frågan. Jag vill återigen göra ett medskick, för vi kommer att återkomma till dessa frågor.

Vi är tveksamma till Frontex, alltså utvidgningen till att bli ett europeiskt gränsbevakningssystem. Vi tycker att det är viktigt att man håller

fast vid principen att varje medlemsland har ansvar för gränsbevakningen. Givetvis ska vi ha ett utökat samarbete mellan medlemsländerna.

Vi vet också att Frontex har fått kritik från organisationer för mänskliga rättigheter för att man inte har kunnat skilja på skyddsbehövande och andra migranter. Den övergripande inställningen hos oss socialdemokrater är att man gör en ordentlig utvärdering och för en mer långsiktig diskussion om Frontex organisation, framtida roll och vilka befogenheter och resurser de ska ha.

Min fråga till justitieministern blir: Vet justitieministern någonting om när vi får frågan om Frontexförordningen på bordet igen?

Anf. 197 JONAS SJÖSTEDT (V):

Vi har ju haft den här diskussionen förut, inte minst om Frontex ska få befogenheter att agera lite mer på egen hand i medlemsländerna med egen personal och så. Här går det en viktig gränslinje för oss, att gränsbevakningen är en nationell kompetens helt och hållet. Det vill vi markera.

Anf. 198 Justitieminister BEATRICE ASK (M):

Jag har ingen annan uppfattning än vad Socialdemokraterna och Vänsterpartiet har. Att hantera gränserna är en medlemsstatsfråga, och vi har agerat under resans gång för att Frontex grunduppgift ska vara den som den är: att vara en expertorganisation som kompletterar vid akuta behov. Det kommer vi att fortsätta hävda.

Sedan har vi haft ett antal händelser i närtid som har inneburit stora utmaningar, där medlemsstater inte har klarat sina uppgifter på ett anständigt sätt och där man av humanitära och många andra skäl har fått ingripa.

Det är riktigt att Frontex har fått kritik i några avseenden, men jag måste säga att kritiken nog snarast har kunnat riktas mot en del av medlemsstaterna, där Frontex har fått rycka ut med kompetens, förmåga, principer, utbildning och annat för att få något slags ordning. Situationen i Grekland har inte varit enkel och har inte hanterats på det sätt som den borde. Vi ska nog av rent humanitära skäl vara väldigt glada för att Frontex har agerat och ingripit. Det är den specifika kompetensen som vi måste se.

När det gäller utvecklingen i Nordafrika behöver man inte ha mycket fantasi för att förstå att det kan bli ganska omfattande bekymmer i regionen. Utöver kortsiktiga åtgärder för att hantera en situation som man i Italien tycker är besvärlig finns det ett långsiktigt arbete både när det gäller att förutse vad som kan hända men att också arbeta med insatser i Nordafrika för att se vad som kan göras. Här blir utrikespolitiken och mycket annat i sin helhet otroligt viktigt.

När det gäller Frontexförordningen och vad som återkommer tror jag möjligen att Marianne Persson kan hjälpa mig lite mer konkret i den delen, men som sagt: Jag och regeringen har ingen annan uppfattning än vad ni har. Vi vill inte ha en utveckling mot en EU-gränsbevakning i största allmänhet.

Frontex har fått mer att göra de senaste åren utifrån ganska akuta situationer; det är ingen tvekan om det, och faktum är att vissa medlemsstater tycks ha svårt att klara sin uppgift. Att balansera brister i detta med

att inte göra så mycket, att dessa länder inte själva finner anledning att rätta till sitt eget system, är en balansgång som inte är helt enkel. Men vi försöker lyfta upp detta så mycket som vi orkar.

2010/11:23
18 februari

Anf. 199 Kanslirådet MARIANNE PERSSON:

När det gäller tidtabellen för förhandlingarna om Frontexförordningen kan jag bara konstatera att vi fortfarande förhandlar den på rådsarbetsgruppsnivå, även om medlemsstaterna börjar komma till en gemensam ståndpunkt.

Europaparlamentets rapportör har också kommit med ett utkast till betänkande som vi har börjat titta på. Det ansvariga utskottet, LIBE-utskottet, har dock ännu inte röstat om betänkandet, så vi vet fortfarande inte vad Europaparlamentet kommer att tycka.

Det är egentligen det vi väntar på nu. Först när vi har fått det kan ordförandeskapet börja förhandla med parlamentet. Det kommer alltså att dröja ett tag till innan det kommer upp för beslut.

Anf. 200 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för svaren och för informationen under punkt 4.

Punkt 5 har vi redan gått igenom. Vi tackar för informationen, och därmed tackar vi också justitieministern med medarbetare för dagens övning.

**5 § Rättsliga och inrikes frågor
Statsrådet Tobias Billström**

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för rättsliga och inrikes frågor den 2–3 december 2010

Återrapport från informellt ministermöte den 20–21 januari 2011

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för rättsliga och inrikes frågor den 24–25 februari 2011

Anf. 201 ORDFÖRANDEN:

Välkommen Tobias Billström med medarbetare!

Jag börjar med att fråga om det finns några A-punkter att hantera. Det finns det. Då är frågan om statsrådet vill säga någonting eller om det är någon annan som vill säga någonting om de A-punkter som ligger ute nu.

Om så inte är fallet så lägger vi dem till handlingarna.

Vi har återrapporter dels från ett möte i december, dels ett möte i januari.

Anf. 202 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (M):

Herr ordförande! Det är trevligt att vara här!

Jag börjar med återrapporteringen från RIF-rådet den 2–3 december 2010. Detta råd i december som var det sista under belgiskt ordförandeskap i RIF-kretsen handlade i mycket om det gemensamma europeiska asylsystemet. Vi fick en första rapport om den grekiska nationella handlingsplanen för hanteringen av den allvarliga situation som uppstått.

Frågan är fortsatt högaktuell, och vi kommer att återkomma till den strax på dagordningen för februarimötet.

Därutöver har det varit ett informellt ministermöte i Gödöllo den 19–21 januari, men jag utgår från att ni just har fått information från justitieministern som representerade regeringen och deltog vid det mötet, så jag säger inte så mycket mer om det.

Anf. 203 ORDFÖRANDEN:

Finns det frågor på återrapporterna? Om så inte är fallet lägger vi dem till handlingarna.

Vi går vidare till punkt 4, om viseringsliberalisering för länderna i västra Balkan. Det är en informationspunkt.

Anf. 204 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (M):

Som ni minns fattade rådet i november förra året beslut om viseringsfrihet för medborgare från Albanien och Bosnien och Hercegovina vid inresa i Schengen. I samband med beslutet antog kommissionen en deklaration där de bland annat presenterade ett förslag till uppföljningsmekanism för att övervaka att viseringsfriheten inte leder till ökad inströmning av asylsökande eller irreguljära migranter till EU. Vi ska vid vårt kommande möte från kommissionen få närmare information om denna mekanism.

Det kan inte uteslutas att diskussionerna även kommer att handla om det förslag som finns om att införa en möjlighet till suspendering av viseringsfriheten i förordning 539/2001 som Frankrike och Nederländerna presenterade gemensamt i december förra året.

Jag ser fram emot att få höra mer från kommissionen när det gäller uppföljningsmekanismen. Jag tycker också att det är positivt att frågan om en möjlig suspendering av viseringsfriheten nu diskuteras. Det är bra om EU förfogar över en effektiv och ändamålsenlig mekanism för suspendering av viseringsfrihet om en medlemsstat drabbas av en omfattande inströmning av asylsökande.

Det är också viktigt att tydliggöra att en mekanism av det här slaget naturligtvis endast ska användas i nödsituationer.

Anf. 205 ORDFÖRANDEN:

Jag kan lägga till att socialförsäkringsutskottet har haft en överläggning i den här frågan beträffande medborgare från Albanien och Bosnien och Hercegovina i november 2010 och att det då fanns en enighet i utskottet bakom regeringens ståndpunkt.

Ordet är fritt. Ingen begär ordet.

Vi tackar för informationen och går vidare till punkt 5, 60:e årsdagen av Genèvekonventionen. Det är väl en relativt kort punkt.

Anf. 206 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (M):

FN:s flyktingkommissarie António Guterres deltar vid RIF-rådet och förväntas informera om UNHCR:s planer för det kommande årets aktiviteter. FN:s flyktingkonvention fyller 60 år, och konventionen om begränsning av statslöshet fyller 50 år. Det är även 150 år sedan Fridtjof Nansen föddes. Det är många saker som sammanfaller.

Förutom ett flertal jubileer kommer det att hållas en ministerkonferens i december 2011. Till konferensen inbjuds alla FN:s medlemsstater samt olika internationella icke-statliga organisationer. Sverige, som för närvarande är vice ordförande i UNHCR:s verkställande kommitté och som även tar över ordförandeskapet i kommittén i oktober, har fått en förfrågan om att tillsammans med nuvarande ordförande Egypten och tidigare ordförande Australien delta i det förberedande arbetet.

Anf. 207 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen under punkt 5.

Vi går vidare till punkt 6, Europeiska stödkontoret för asylfrågor, som är ytterligare en informationspunkt.

Anf. 208 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (M):

Även den nytilträdde verkställande direktören för det europeiska stödkontoret för asylfrågor, Robert Visser från Nederländerna, besöker RIF-rådet vid mötet i februari. Vi kommer att få höra om hans syn på stödkontorets möjligheter och vilka frågor och projekt som kontoret i sitt arbetsprogram kommer att fokusera på under de första verksamhetsåren.

Från svensk sida välkomnar vi att det europeiska asylstödskontoret nu kan påbörja sin operativa verksamhet. Jämte det pågående lagstiftningsarbetet på asylområdet är det lika viktigt att också det praktiska samarbetet fungerar.

Förväntningarna på vad kontoret ska kunna uppnå bör dock vara realistiska. Det är viktigt att utveckla organisationen effektivt och få i gång en fungerande administration. De mest relevanta uppgifter jag anser att

stödkontoret bör koncentrera sig på år för det första uppbyggnaden av en samordningsfunktion och etableringen av asylstödsteam i syfte att hantera den allvarliga situation som uppstått i Grekland. Det kommer att vara en av de viktigaste frågorna för stödkontoret under hela 2011, och det blir en prövning för det praktiska samarbetet mellan medlemsstaterna.

För det andra bör stödkontoret ta över redan framgångsrika pågående projekt på området, framför allt den så kallade European Asylum Curriculum, EAC, som är ett projekt med EU-gemensamma utbildningsinsatser för asylhandläggare, där det svenska Migrationsverket är projektledare.

Anf. 209 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen under punkt 6.

Vi går vidare till punkt 7, Greklands nationella handlingsplan om migrationshantering, som eventuellt kan utvecklas till en diskussionspunkt.

Anf. 210 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (M):

Vi förväntar oss som sagt även vid det här rådsmötet en lägesrapport med information om de åtgärder som har vidtagits för att genomföra den handlingsplan som Grekland presenterade i höstas i syfte att komma till rätta med den allvarliga situation som har uppstått till följd av brister i det nationella asylsystemet.

Vi är positiva till att en handlingsplan har tagits fram. Situationen i Grekland är mycket allvarlig. Den påverkar såväl den enskildes rättssäkerhet som förtroendet för hela det gemensamma europeiska asylsystemet. Det är ytterst angeläget att handlingsplanen också genomförs effektivt.

Grekland har efterfrågat bistånd från kommissionen, och från medlemsstaterna har beviljats 9,8 miljoner euro för akuta krisåtgärder som ska genomföras i nära samarbete med UNHCR. UNHCR har påbörjat utbildningsinsatser och deltar på plats med personal i asylprocessen.

En rad medlemsstater, däribland Sverige, har erbjudit sig att bidra med stödinsatser. Från svensk sida är det främst utbildningsinsatser och praktiskt utbyte av erfarenheter i bland annat ärendehantering och mottagande frågor som kan bli aktuella.

Det praktiska samarbetet mellan medlemsstaterna kommer att vara en förutsättning för att kunna nå framgång. Det krävs också att Grekland kan ta emot och tillvarata det stöd som erbjuds och använda det på ett effektivt sätt. Som jag nämnde tidigare anser jag att det europeiska asylstödskontoret bör samordna de insatser och åtgärder som EU och medlemsstaterna bidrar med. Jag hoppas att ansvaret så snart som möjligt kan flyttas över från kommissionen till asylstödskontoret så snart detta är operativt i praktiken.

Anf. 211 JONAS SJÖSTEDT (V):

Ordförande! Jag har några frågor till ministern. Vad sker egentligen på marken i Grekland? Hur långt har man kommit och hur stora är förbättringarna? Vilken är den svenska regeringens syn på när Grekland har ett tillräckligt rättssäkert system för asylsökande för att man åter ska

kunna sända tillbaka asylsökande till Grekland som första asylland?
Enligt vår syn är det nog ganska avlägset innan man är där.

2010/11:23
18 februari

Anf. 212 ULF HOLM (MP):

Tack så mycket för informationen! Jag kan dela Jonas Sjöstedts frågeställning. Jag vill också fråga om Grekland har tagit emot svenskt stöd. Ministern nämnde att Sverige har erbjudit att vi kan skicka ”byråkrater” för att bistå dem. Frågan är om Grekland har tackat ja till detta.

Anf. 213 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (M):

Jag börjar med Jonas Sjöstedts fråga. Det är så att det här handlar om lite olika delar. Den ena delen handlar om lagstiftning och uppföljning av detta på plats i Grekland, det vill säga hur grekerna själva kommer att implementera de förändringar som de nu har föreslagit i sina asylsystem för att uppnå den kvalitet som är fastställd i EU:s direktiv om mottagande och asylprocedur, skyddsgrundsdirektiv och så vidare. Det är den ena sidan av saken. Och vi är självklart glada över att grekerna har kommit fram med en handlingsplan, men den måste också genomföras i praktiken.

Den andra delen ankommer det inte på mig att uttala mig om. Vi har ett system i Sverige med ett oberoende och självständigt migrationsverk och en migrationsöverdomstol som sätter praxis för de här frågorna och som avgör hur vi ska tillämpa Dublinförordningen. Det gör ju Migrationsverket helt självständigt.

Till Ulf Holms fråga: Ja, vi har bidragit med viss typ av resurs, framför allt via Migrationsverket. Men det handlar också lite om den grekiska förmågan att absorbera den hjälp som erbjuds. Den diskussionen skulle vi säkert kunna föra väldigt länge. Jag tycker att det fortfarande finns en del övrigt att önska när det gäller de frågorna.

Däremot ska vi inte, bara för att vi står i ett läge där grekerna fortfarande inte har formerat sig, avstå från att fortsätta erbjuda hjälp. Det ska vi naturligtvis göra till dess att budskapet går fram.

Anf. 214 CARINA OHLSSON (S):

Jag har en följdfråga. Samarbetar och samverkar man också med andra institutioner, till exempel Europarådets olika observationsorgan? Det handlar till exempel om antitortyrkommittén, där jag vet att också den svenska representanten har jobbat med de här frågorna. Det handlar om att inte flera olika myndigheter eller institutioner jobbar med samma frågor och inte utbyter erfarenheter. Det var en fråga.

Diskuterar man både det positiva och det negativa som ändå kommer fram i det här samarbetet? Situationen är ju inte acceptabel i Grekland när det handlar om de här frågorna, men det finns också andra länder i Medelhavsområdet där det finns mycket övrigt att önska. Tar man upp både goda och dåliga exempel så att det verkligen är till någon nytta att man har ett sådant här samarbete?

Anf. 215 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (M):

När det gäller den första frågan är det viktigt att komma ihåg att Europarådet inte är en organisation som har en operativ förmåga. Det är

ett forum för diskussion men har inte en operativ förmåga. Därför är det medlemsstaterna i Europeiska unionen som äger den delen av materian och sedan arbetar praktiskt tillsammans med kommissionen på marken för att underlätta för de personer som faktiskt fysiskt befinner sig i Grekland och också för att se till att tillsammans med den grekiska administrationen ordna de system för asylprövning som måste fungera bättre. Det handlar både om prövning och om mottagande. Där är medlemsstaternas insatser av central betydelse.

Den andra delen handlar om det som jag nämnde tidigare, det vill säga att fånga upp erfarenheter från det som nu sker i Grekland. Där är asylstödskontoret, som nu förhoppningsvis flyttas in i en operativ fas, den bästa avnämaren av de erfarenheterna och också den bästa kontaktpunkten vi har i Europeiska unionen för att gemensamt försöka dels utbilda personal, dels ta till vara de praktiska erfarenheter som kan komma ut av det grekiska dilemmat.

Anf. 216 CARINA OHLSSON (S):

Herr ordförande! Jag har bara en kommentar. Jag vet också att det inte är Europarådet som har det operativa ansvaret. Däremot finns det kunskap att hämta på det här området och att det, som jag tänker, ändå kan vara bra att det kommer medlemsländerna till del och att man samarbetar runt det. Jag vet, precis som ministern sade, att man inte har det operativa ansvaret. Däremot finns det kunskap att inhämta även från den svenske tjänsteman som jobbar med de här frågorna.

Anf. 217 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (M):

Det är naturligtvis alltid bra med kunskapsöverföring. Vi utgår från att de berörda parterna tar till sig det i så fall.

Anf. 218 ORDFÖRANDEN:

Detta har utvecklats till en ren informationspunkt, har jag förstått. Därmed tackar vi statsrådet för informationen under punkt 7.

Vi går vidare till punkt 8 om EU:s återtagandeavtal.

Anf. 219 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (M):

Det här är ett meddelande om utvärderingen av och framtida strategi för EU:s återtagandeavtal som kommissionen ska ha en föredragning kring. Det kommer sig av att kommissionen i Stockholmsprogrammet uppmanades att presentera en utvärdering av EU:s återtagandeavtal. Utvärderingen ska redovisas i form av ett meddelande. Det kommer bara eventuellt att presenteras vid rådsmötet. Det har ännu inte antagits internt i kommissionen. Vi anmäler det ändå för EU-nämnden i det här sammanhanget.

Anf. 220 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen. Vi går vidare till den mer konkreta punkten 9 om återtagandeavtal mellan EU och Turkiet. Det är en beslutspunkt.

Socialförsäkringsutskottet har haft en överläggning om återtagandeavtal mellan EU och Turkiet den 17 februari.

Anf. 221 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (M):

Låt mig börja med att säga att enligt folkrätten har alla stater en skyldighet att ta tillbaka sina egna medborgare. För att underlätta återvändandeprocessen har Sverige ingått ett antal bilaterala återtagandeavtal.

I det här sammanhanget tror jag att det är viktigt att förtydliga att avtalen inte på något vis påverkar den bedömning av en individs skyddsbehov som görs under asylprocessen. Syftet med avtalen är att understödja det praktiska genomförandet av återvändandet.

När det gäller EU-samarbetet har rådet gett kommissionen mandat att förhandla återtagandeavtal med tredjeländer för att effektivisera återvändandearbetet. Dessa avtal förhandlas av kommissionen och beslutas av rådet och parlamentet. Avtalen reglerar villkor och procedurer för återtagande av egna medborgare, medborgare i tredjeland samt statslösa liksom transiteringar. Unionsavtalen har företrädare framför eventuella bilaterala återtagandeavtal.

Återtagandeavtal på EU-nivå har hittills slutits med tolv tredjeländer. I huvudsak rör det sig om länder med en geografisk närhet till Europeiska unionen.

Kommissionen gavs mandat att förhandla med Turkiet om ett avtal redan 2002. Förhoppningsvis kan samtliga medlemsstater vid rådsmötet ställa sig bakom den avtalstext som kommissionen och Turkiet nu har kommit fram till.

Från svensk sida välkomnar vi kommissionens förhandlingsinsatser och kan stödja ett beslut om undertecknande och ingående av avtalet.

Anf. 222 ORDFÖRANDEN:

Vi har från socialförsäkringsutskottet fått protokollet utdelat där de avvikande meningarna finns. I övrigt var det alltså stöd för regeringens ståndpunkt. Ni förstår indikationen i detta konstaterande.

Anf. 223 ULF HOLM (MP):

Jag vill bara följa upp den avvikande meningen från utskottet. Jag tänker inte läsa upp den.

Däremot har jag en fråga. Hur ställer sig andra länder? Kommer det att bli ett enhälligt beslut i ministerrådet även om Miljöpartiet har en avvikande mening?

Anf. 224 JONAS SJÖSTEDT (V):

Ordförande! Först och främst vidhåller vi den avvikande meningen från utskottet.

Sedan undrar jag vilka andra återtagandeavtal som vi kan räkna med kommer att läggas fram för liknande beslut framöver. Är det några på gång?

Anf. 225 JOHAN LINANDER (C):

Vi kan se att från november 2002 är man nu inne på nionde året i förhandlingarna. Kan ministern säga någonting om vilka knäckfrågorna har varit? Har det tagit snart nio år att förhandla måste det ha varit oerhört svåra förhandlingar, tycker man. Det finns bilaterala avtal tidigare. Vad skiljer EU:s återtagandavtal från de bilaterala avtal vi har haft tidigare?

Anf. 226 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (M):

Jag tar frågeställarna i tur och ordning och börjar med Ulf Holm.

Man ska komma ihåg att vi utgår från att avtalet kommer att presenteras på rådsmötet. Jag är ju här för att söka ett mandat utifall det inträffar. Inträffar det inte kan vi inte bli besvikna, utan då får vi skjuta upp det till nästa tillfälle. Men om det inträffar kommer det förmodligen att finnas i varje fall en tillräcklig majoritet. Förhoppningsvis och troligen blir det enhällighet i den här frågan.

Till Jonas Sjöstedt kan jag säga att förhandlingar pågår för närvarande med Kap Verde, Marocko och Turkiet. Vi får väl se om man kommer att klara av det här. Kommissionen har också fått mandat från rådet att ingå återtagandavtal med Algeriet och Kina. Men formella förhandlingar har ännu inte inletts. Man har också nyligen föreslagit ett mandat att förhandla även med Vitryssland.

Om jag då landar i Johan Linanders fråga, som utgick från 2002, kan jag säga att det onekligen har tagit tid att få fram det här. Man ska dock komma ihåg att diskussionen har komplicerats av det faktum att det finns länder som har en historisk relation till Turkiet, framför allt Grekland och Cypern naturligtvis, som har haft synpunkter inte så mycket på vad återtagandavtalet ska innebära men på vad det ska representera. Ska det vara en total uppgörelse om alla de problem som finns i relationen mellan Grekland och Cypern i förhållande till Turkiet? Skulle man hålla på med det skulle jag inte sitta här i dag. Då skulle vi ha fått komma tillbaka om ett mycket stort antal år. Men det är onekligen en framgång att vi har kommit så här långt, att vi förhoppningsvis står i begrepp att ingå återtagandavtalet. Det är så det ser ut i alla fall.

Dessutom spelar detta en viktig roll därför att det också formar en del av Turkiets kandidatansökan till Europeiska unionen. Det faktum att man nu är beredd att ingå ett återtagandavtal innebär också att man ställer upp på och accepterar de villkor som unionen har ställt upp inom ramen för det här avtalet. Det är faktiskt någonting som är väldigt positivt. Det är ytterligare ett steg mot Turkiets anslutning till Europeiska unionen. Det borde vi som tycker att det är en bra idé välkomna.

Anf. 227 ORDFÖRANDEN:

Jag utgår från att Sverigedemokraterna följer upp sin avvikande mening från socialförsäkringsutskottet. Då har vi två avvikande meningar, dels den från Miljöpartiet och Vänsterpartiet som jag nämnde, dels den från Sverigedemokraterna som har en annan lydelse. I övrigt finns det stöd för regeringens ståndpunkt i den här frågan.

Vi går vidare till punkten Övriga frågor b. Det är ett seminarium om ensamresande barn.

Vi ska få information från ett expertmöte där det deltog ett par representanter i överläggningarna om de här frågorna. Det är en ren informationspunkt så jag fattar mig kort.

Anf. 229 ORDFÖRANDEN:

Det finns inga frågor så vi går vidare till den gemensamma kommittén. Om jag är rätt i dagordningen har vi nu att ta upp informationssystemet för viseringar, men det har vi väl redan diskuterat.

Anf. 230 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (M):

Jag beklagar, herr ordförande, det är min tunga plikt att ånyo informera EU-nämnden i den här frågan. Det måste jag göra därför att ni ständigt måste följa och vara uppdaterade när det gäller informationssystemet för viseringar.

Vid rådmötet ska vi slutligen få även en uppdatering om läget vad gäller utvecklingen och införandet av viseringsinformationssystemet VIS. Som jag informerat om vid flera tidigare tillfällen har driftstarten av VIS försenats. Förseningarna har berott dels på problem i det centrala systemet, dels på enskilda medlemsstaters fördröjning i de nationella förberedelserna.

Enligt VIS-förordningen måste alla medlemsstater vara startklara samtidigt. Sverige ligger väl till i de nationella förberedelserna. Kommissionsär Cecilia Malmström informerade i mitten av september 2010 ansvariga EU-ministrar om att det nya datumet för när VIS planerades vara färdigt är satt till den 24 juni 2011.

Från svensk sida kommer vi genom EU-samarbetet att verka för att tidsplanen nu håller.

Anf. 231 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen under punkt 2 i denna del av dagordningen.

Det var det hela. Tack så mycket för i dag och trevlig helg!

Innehållsförteckning

1 § Allmänna frågor	1
Anf. 1 ORDFÖRANDEN	1
Anf. 2 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP)	1
Anf. 3 GUSTAV FRIDOLIN (MP)	1
Anf. 4 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP)	2
Anf. 5 GUSTAV FRIDOLIN (MP)	2
Anf. 6 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP)	2
Anf. 7 ORDFÖRANDEN	2
Anf. 8 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP)	2
Anf. 9 ORDFÖRANDEN	2
Anf. 10 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP)	3
Anf. 11 ORDFÖRANDEN	3
Anf. 12 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP)	3
Anf. 13 JONAS SJÖSTEDT (V)	3
Anf. 14 MARIE GRANLUND (S)	4
Anf. 15 ORDFÖRANDEN	4
Anf. 16 MARGARETA SANDSTEDT (SD)	4
Anf. 17 ORDFÖRANDEN	4
Anf. 18 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP)	4
Anf. 19 MARIE GRANLUND (S)	4
Anf. 20 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP)	4
Anf. 21 ORDFÖRANDEN	4
Anf. 22 JONAS SJÖSTEDT (V)	4
Anf. 23 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP)	5
Anf. 24 ORDFÖRANDEN	5
Anf. 25 MARGARETA SANDSTEDT (SD)	5
Anf. 26 GUSTAV FRIDOLIN (MP)	5
Anf. 27 MARIE GRANLUND (S)	6
Anf. 28 ORDFÖRANDEN	6
Anf. 29 JONAS SJÖSTEDT (V)	6
Anf. 30 ORDFÖRANDEN	6
Anf. 31 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP)	6
Anf. 32 ORDFÖRANDEN	7
Anf. 33 Statsrådet ANNA-KARIN HATT (C)	7
Anf. 34 ORDFÖRANDEN	7
Anf. 35 Statsrådet ANNA-KARIN HATT (C)	7
Anf. 36 MARGARETA SANDSTEDT (SD)	8
Anf. 37 JONAS SJÖSTEDT (V)	8
Anf. 38 MARIE GRANLUND (S)	8
Anf. 39 GUSTAV FRIDOLIN (MP)	8
Anf. 40 ORDFÖRANDEN	8
2 § Utrikes frågor	9
Anf. 41 ORDFÖRANDEN	9
Anf. 42 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE	9
Anf. 43 ORDFÖRANDEN	9
Anf. 44 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE	9
Anf. 45 GUSTAV FRIDOLIN (MP)	10
Anf. 46 SUSANNA HABY (M)	11
Anf. 47 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE	11

Anf. 48	JONAS SJÖSTEDT (V)	11
Anf. 49	DÉSIRÉE PETHRUS (KD)	12
Anf. 50	URBAN AHLIN (S)	12
Anf. 51	Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE	13
Anf. 52	GUSTAV FRIDOLIN (MP)	14
Anf. 53	Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE	15
Anf. 54	ORDFÖRANDEN	15
Anf. 55	JONAS SJÖSTEDT (V)	15
Anf. 56	ORDFÖRANDEN	15
Anf. 57	Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE	16
Anf. 58	JONAS SJÖSTEDT (V)	16
Anf. 59	URBAN AHLIN (S)	16
Anf. 60	Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE	16
Anf. 61	ORDFÖRANDEN	17
Anf. 62	Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE	17
Anf. 63	URBAN AHLIN (S)	17
Anf. 64	ORDFÖRANDEN	17
Anf. 65	MARGARETA SANDSTEDT (SD)	18
Anf. 66	ORDFÖRANDEN	18
Anf. 67	Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE	18
Anf. 68	ORDFÖRANDEN	18
Anf. 69	Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE	18
Anf. 70	DÉSIRÉE PETHRUS (KD)	18
Anf. 71	MARGARETA SANDSTEDT (SD)	19
Anf. 72	Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE	19
Anf. 73	GUSTAV FRIDOLIN (MP)	19
Anf. 74	URBAN AHLIN (S)	19
Anf. 75	ORDFÖRANDEN	19
Anf. 76	Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE	20
Anf. 77	ORDFÖRANDEN	20
Anf. 78	Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE	20
Anf. 79	JONAS SJÖSTEDT (V)	20
Anf. 80	ORDFÖRANDEN	20
Anf. 81	URBAN AHLIN (S)	20
Anf. 82	MARGARETA SANDSTEDT (SD)	20
Anf. 83	ORDFÖRANDEN	21
Anf. 84	Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE	21
Anf. 85	ORDFÖRANDEN	21
Anf. 86	Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE	21
Anf. 87	URBAN AHLIN (S)	22
Anf. 88	STAFFAN DANIELSSON (C)	22
Anf. 89	Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE	22
Anf. 90	ORDFÖRANDEN	22
3 § Jordbruk och fiske		23
Anf. 91	ORDFÖRANDEN	23
Anf. 92	JONAS SJÖSTEDT (V)	23
Anf. 93	PYRY NIEMI (S)	23
Anf. 94	ORDFÖRANDEN	23
Anf. 95	Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C)	23
Anf. 96	JONAS SJÖSTEDT (V)	23
Anf. 97	Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C)	23

Anf. 98 ORDFÖRANDEN	23
Anf. 99 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C)	24
Anf. 100 ORDFÖRANDEN	24
Anf. 101 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C).....	24
Anf. 102 PYRY NIEMI (S).....	24
Anf. 103 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C).....	24
Anf. 104 ORDFÖRANDEN	24
Anf. 105 CARINA OHLSSON (S)	24
Anf. 106 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C).....	24
Anf. 107 CARINA OHLSSON (S)	25
Anf. 108 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C).....	25
Anf. 109 ORDFÖRANDEN	25
Anf. 110 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C).....	25
Anf. 111 ORDFÖRANDEN	27
Anf. 112 PYRY NIEMI (S).....	27
Anf. 113 BENGT-ANDERS JOHANSSON (M).....	27
Anf. 114 MARGARETA SANDSTEDT (SD)	28
Anf. 115 ORDFÖRANDEN	28
Anf. 116 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C).....	28
Anf. 117 ORDFÖRANDEN	29
Anf. 118 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C).....	29
Anf. 119 ORDFÖRANDEN	29
Anf. 120 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C).....	30
Anf. 121 JONAS SJÖSTEDT (V).....	30
Anf. 122 PYRY NIEMI (S).....	31
Anf. 123 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C).....	31
Anf. 124 ORDFÖRANDEN	31
Anf. 125 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C).....	31
Anf. 126 ORDFÖRANDEN	31
Anf. 127 JONAS SJÖSTEDT (V).....	31
Anf. 128 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C).....	32
Anf. 129 ULF HOLM (MP).....	32
Anf. 130 ORDFÖRANDEN	32
4 § Rättsliga och inrikes frågor	33
Anf. 131 ORDFÖRANDEN	33
Anf. 132 Justitieminister BEATRICE ASK (M).....	33
Anf. 133 ORDFÖRANDEN	33
Anf. 134 Justitieminister BEATRICE ASK (M).....	33
Anf. 135 KARL SIGFRID (M).....	33
Anf. 136 Justitieminister BEATRICE ASK (M).....	34

Anf. 137	ORDFÖRANDEN.....	34
Anf. 138	Justitieminister BEATRICE ASK (M)	34
Anf. 139	ORDFÖRANDEN.....	35
Anf. 140	Justitieminister BEATRICE ASK (M)	35
Anf. 141	MARGARETA SANDSTEDT (SD).....	36
Anf. 142	ORDFÖRANDEN.....	36
Anf. 143	MARGARETA SANDSTEDT (SD).....	36
Anf. 144	JONAS SJÖSTEDT (V).....	37
Anf. 145	Justitieminister BEATRICE ASK (M)	37
Anf. 146	Ambassadör LARS WERKSTRÖM	37
Anf. 147	ORDFÖRANDEN.....	37
Anf. 148	Justitieminister BEATRICE ASK (M)	37
Anf. 149	MARGARETA SANDSTEDT (SD).....	38
Anf. 150	ORDFÖRANDEN.....	38
Anf. 151	Justitieminister BEATRICE ASK (M)	38
Anf. 152	BILLY GUSTAFSSON (S).....	39
Anf. 153	Justitieminister BEATRICE ASK (M)	39
Anf. 154	ORDFÖRANDEN.....	40
Anf. 155	Justitieminister BEATRICE ASK (M)	40
Anf. 156	BILLY GUSTAFSSON (S).....	40
Anf. 157	Rättssakkunnige DAVID TÖRNGREN	41
Anf. 158	MARGARETA SANDSTEDT (SD).....	41
Anf. 159	Justitieminister BEATRICE ASK (M)	41
Anf. 160	ORDFÖRANDEN.....	41
Anf. 161	Justitieminister BEATRICE ASK (M)	41
Anf. 162	MARGARETA SANDSTEDT (SD).....	41
Anf. 163	ORDFÖRANDEN.....	42
Anf. 164	Justitieminister BEATRICE ASK (M)	42
Anf. 165	ORDFÖRANDEN.....	42
Anf. 166	Justitieminister BEATRICE ASK (M)	42
Anf. 167	ORDFÖRANDEN.....	42
Anf. 168	Justitieminister BEATRICE ASK (M)	42
Anf. 169	ORDFÖRANDEN.....	42
Anf. 170	Justitieminister BEATRICE ASK (M)	42
Anf. 171	CARINA OHLSSON (S)	43
Anf. 172	JONAS SJÖSTEDT (V).....	43
Anf. 173	Justitieminister BEATRICE ASK (M)	43
Anf. 174	Rättssakkunnige ERIK TIBERG	43
Anf. 175	Justitieminister BEATRICE ASK (M)	43
Anf. 176	JONAS SJÖSTEDT (V).....	44
Anf. 177	Justitieminister BEATRICE ASK (M)	44
Anf. 178	Rättssakkunnige ERIK TIBERG	44
Anf. 179	ORDFÖRANDEN.....	44
Anf. 180	Justitieminister BEATRICE ASK (M)	44
Anf. 181	ORDFÖRANDEN.....	44
Anf. 182	Justitieminister BEATRICE ASK (M)	44
Anf. 183	ORDFÖRANDEN.....	45
Anf. 184	Justitieminister BEATRICE ASK (M)	45
Anf. 185	JONAS SJÖSTEDT (V).....	45
Anf. 186	MARGARETA SANDSTEDT (SD).....	45
Anf. 187	KARL SIGFRID (M)	46

2010/11:23

18 februari

Anf. 188	Justitieminister BEATRICE ASK (M).....	46
Anf. 189	SUSANNA HABY (M)	46
Anf. 190	Justitieminister BEATRICE ASK (M).....	46
Anf. 191	ORDFÖRANDEN	46
Anf. 192	Justitieminister BEATRICE ASK (M).....	47
Anf. 193	ORDFÖRANDEN	47
Anf. 194	Justitieminister BEATRICE ASK (M).....	47
Anf. 195	JOHAN LINANDER (C).....	47
Anf. 196	KERSTIN HAGLÖ (S).....	47
Anf. 197	JONAS SJÖSTEDT (V).....	48
Anf. 198	Justitieminister BEATRICE ASK (M).....	48
Anf. 199	Kanslirådet MARIANNE PERSSON	49
Anf. 200	ORDFÖRANDEN	49
5 §	Rättsliga och inrikes frågor	50
Anf. 201	ORDFÖRANDEN	50
Anf. 202	Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (M).....	50
Anf. 203	ORDFÖRANDEN	50
Anf. 204	Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (M).....	50
Anf. 205	ORDFÖRANDEN	51
Anf. 206	Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (M).....	51
Anf. 207	ORDFÖRANDEN	51
Anf. 208	Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (M).....	51
Anf. 209	ORDFÖRANDEN	52
Anf. 210	Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (M).....	52
Anf. 211	JONAS SJÖSTEDT (V).....	52
Anf. 212	ULF HOLM (MP).....	53
Anf. 213	Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (M).....	53
Anf. 214	CARINA OHLSSON (S)	53
Anf. 215	Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (M).....	53
Anf. 216	CARINA OHLSSON (S)	54
Anf. 217	Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (M).....	54
Anf. 218	ORDFÖRANDEN	54
Anf. 219	Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (M).....	54
Anf. 220	ORDFÖRANDEN	54
Anf. 221	Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (M).....	55
Anf. 222	ORDFÖRANDEN	55
Anf. 223	ULF HOLM (MP).....	55
Anf. 224	JONAS SJÖSTEDT (V).....	55
Anf. 225	JOHAN LINANDER (C)	55
Anf. 226	Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (M).....	56
Anf. 227	ORDFÖRANDEN	56
Anf. 228	Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (M).....	56
Anf. 229	ORDFÖRANDEN	57
Anf. 230	Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (M).....	57
Anf. 231	ORDFÖRANDEN	57